

**A Magyar
Vadászati Kollegium
állásfoglalásai**

4. oldal

**Országos
Vizsla Főverseny**

7. oldal

**Mit tudunk
a veszettségről?**

8. oldal

**Az 1993-as év
trófeabírálatának
tapasztalatai**

18-19. oldal

magyar

VADÁSZLAP

3. ÉVFOLYAM 12. SZÁM

50 Ft

1994. DECEMBER 6.

Egy törvényjavaslat margójára

Az Országgyűlés két évvel ezelőtt fogadta el az 1992. évi XXXVIII. törvényt és az 54. §-ában hat különböző alapot hozott létre. Most a Földművelésügyi Minisztérium az alapok összevonását vette tervebe, amely lehetővé tenné a pénzeszközök átcsoportosítását, azaz teljhatalmat adna a miniszternek, témánknál maradván, például a Vadgazdálkodási Alapot átcsoportosíthatja a „ribizlitemelés” föllendítésére. A törvényjavaslat ugyanis fogalmaz, mert továbbra is elkülönítetten kezeli az alapok bevételeit, az átcsoportosítást visszafordíthatóan köti, de lehetővé teszi, hogy a miniszter forráshiányra hivatkozva a kifizetéseket felfüggeszesse, különösen indokolt esetben a támogatás folyósítását további feltételekhez kösse.

A vadászok és valamennyi szakmai és érdekvédelmi szervezetük – mivel jogilag nem lehetnek tagjai a Magyar Agrárkamarnak – még közre sem működhetnek a feltételek kialakításában, nem véleményezhetik, igazolhatják a támogatási kérelmeket sem.

Nem tagadható, hogy fájdalmasan érinti szerkesztőségünket, hogy csupán egyetlen szó elhagyásával a minisztérium hivatalos lapja válik az agrárágazat legolvasottabb lapjává, mert a tervezet a támogatásról szóló közleményeket csak ebben a lapban kívánja közzétenni, elhagyván a szaklapokra vonatkozó kötelezettséget.

Vadgazdálkodási szempontból egyáltalán nem jelentéktelen, hogy az összevont Mezőgazdasági Alapból csak a vadon élő, vadászható állatfajok állományainak védelmére, illetőleg fenntartására nyújtható majd támogatás, elfelejtve, hogy esetleg egy-egy vadfajonkénti géntank létrehozására és fenntartására is érdemes lenne költeni.

A Magyar VADÁSZLAP hasábjain eddig is többször tettük szavá a Vadgazdálkodási Alap címkéinek hiányosságait, ezúttal sem hallgathatjuk el, hogy a kör nem nagyon akar bővülni, például ezúttal sem került a törvénytervezet szövegébe az Országos Vadásznapi pántlikázott támogatottsága, abban csak bizhatunk, hogy a 35. § f.) pontjában, amely „a vadászati kultúra elterjesztésének költségeihez való hozzájárulás”-t engedélyezi, a vadásznapi támogatása is benne van. Pedig köztudott, hogy a Vadgazdálkodási Alap a vadászjegyek, vadászati engedélyek, a trófeabírálat díjaiból... úgy is fogalmazhatnánk: a hazai és külföldi vadászok által fizetett díjakból nyerte forrásait. A törvénytervezet a Mezőgazdasági Alap forrásait kiegészíti egy új „adóval”, mégpedig a vadvédelmi bírsággal.

A vadvédelmi bírságot a vadászatra jogosultak, tehát esetünkben a vadásztársaságok fogják fizetni, ha a vadat vadászati idényen kívül, jogosulatlanul vagy nem megengedett módon ejtik el. Trófeás vad esetében minimum 10 ezer, maximum 1 millió forint a büntetés, nőivarú egyednél a maximum 100 ezer forintra fog rúgni. És ezzel még nincs vége a büntetéssorozatnak. Ha a szabályosan elejtett, trófeás vad a bírálat során mínusz pontot kap, akkor is keményen fogunk fizetni. A bírság kitalálói nem „lacafaceáltak”, mínusz egy pont esetében a bérvadászat során alkalmazott lelővési díj húsz százaléka, de legalább 20 ezer forint, mínusz két pont esetében ötven százalék, de legalább 50 ezer forint, mínusz három pont esetében száz százalék, de legalább 100 ezer forint a fizetendő bírság.

Ami elgondolkodtató és jelzi, hogy a törvény szerkesztői ismét nem állnak a helyzet magaslatán, az a következő. Logikusnak látszik, hogy a vadászatra jogosultat kötelezik a vadvédelmi bírság fizetésére, rábízván, hogy a bírság esetleges behajtását hogyan intézi majd a vétkes vagy a hibát elkövető tagjával, hivatásos vadászával szemben. A legegyszerűbbnek az látszik majd, hogy a vadásztársaság tagjával befizettetik a pénztárba a bírságot. De vajon ugyanezt meg tudják tenni a hivatásos vadászokkal is? A tagság fogja „kigazdálkodni” a hivatásos vadász tevékenységét? Nem hiszem. Sokkal inkább valószínűsíthető, ezennél nem lesz több mínusz pontos trófea, a hibás lelővések eltűnnek, s máris „tettünk egy nagy lépést a vadvédelem érdekében”. Mintha a tervezet

készítői elfelejtkeztek volna arról, hogy a mindennapi gyakorlatban a mínusz egy pontos trófeabírálatnak eddig csak figyelmeztető értéke volt, hiszen a lelövés előtt a vadász nem veheti kezébe a megpillantott, távcsővön elbíralt vad agancsát, csigáját, mint ahogy ez a trófeabírálatnál már lehetséges. Ha a mínusz egy pontokért is vadvédelmi bírságot kell „kiperkálni”, elveszti vadgazdálkodási jelentőségét a trófeabírálat, hamissá válnak a statisztikák, a törvény ellenkező irányba fog hatni, mint azt kitalálói szeretnék.

Az erdőkről és a vadgazdálkodásról szóló, 1961. évi VII. törvényt is több ponton módosítja majd az új törvény, ami – úgy tűnik – a vadkárok tisztességes megítélésében és megoldásában változatlanul nem tesz egyetlen pozitív lépést sem, mert nem a tulajdonossal, hanem a vadászatra jogosulttal térített meg minden vadkárt, kihagyván belőle a kárt szenvedett vétkességét vagy vétlenségét és azt a lehetőséget, hogy a kártérítés a Polgári Törvénykönyv előírásai szerint rendeződjön.

A törvénytervezet szövegezése még nem végleges, az egyeztetések még folyamatban vannak és az Országgyűlés is feltehetően eltölt majd néhány órát a végszavazás előtti vitával. Mint állampolgár, mint vadász, máris a támogatásomról biztosíthatom a honatyákat és honanyákat, ugyanis a vadászatra vonatkozó részeinek van egy nagyon pozitív vonása, mégpedig az, hogy remélhetően nem csak a szabályos vadászjeggyel vadászókat sújtja, érvényesíthető lesz a jogosulatlanul vadászókra, azaz az orvvadászokra is. Ebben az esetben egy tetten ért, bizonyítottan „nem a megengedett módon” tevékenykedő orvvadászt keményebben ítélnék meg a szabálysértési előadók, a hatóságok és bíróságok. Abban csak bízni tudok, hogy egy tilalmi időben megtalált, egyébként mínusz három pontos agancsú szarvasbika után nem az adott terület vadászatra jogosultjával fizettetik majd meg a vadvédelmi bírságot...

Csekő Sándor
főszerkesztő

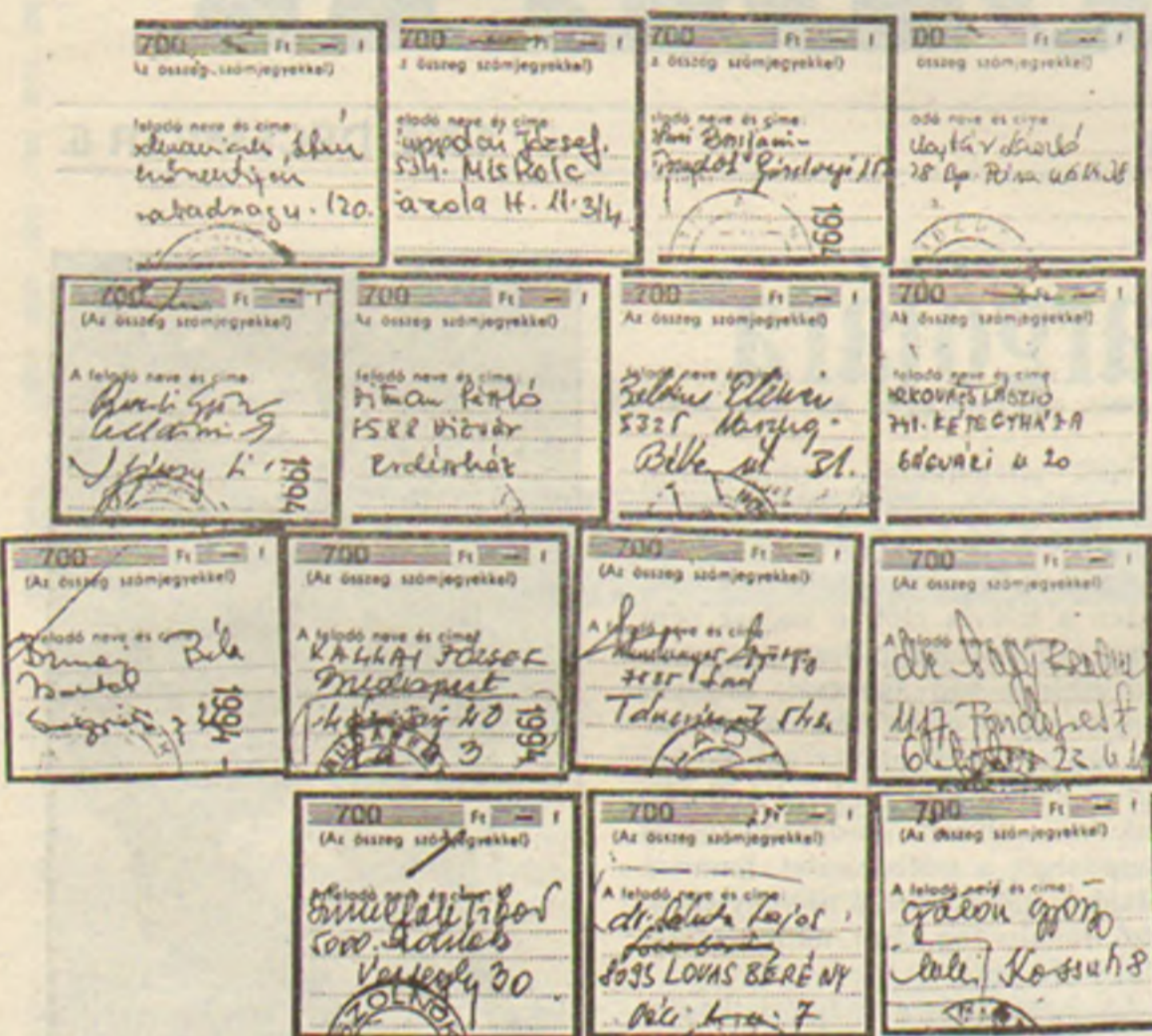
**Minden kedves
Olvasónknak
kellemes
karácsonyi
ünnepeket kíván:**

a Szerkesztőség

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Kérjük azokat a vadásztársaságokat, akik kollektívan fizetnek elő lapunkra, hogy minél előbb küldjék el tagjaik naprakész címlistáját szerkesztőségünknek. A számlát postafordultával küldjük címükre. Egyéni előfizetőknek, ha levélben kérik, cseket küldünk.

Köszönettel
a Magyar VADÁSZLAP
szerkesztősége

Továbbra is jönnek a befizetési csekkek a szerkesztőségbe, és így „gondjaink” is jócskán megsaporodtak. Sajnos, a számítógépbe csak az olvasható adatokat tudjuk bevinni, és ha a név, a lakcím nem olvasható, nem tudjuk az újságot postázni. Ezúttal arra teszünk kísérletet, hogy az olvashatatlan csekkeket kicsinyítve közöljük, hátha az illető ráismer az általa kitöltött csekre, mert ezeket egyszerűen nem tudjuk „megfejteni”. Ezután arra kérjük a Tisztelt Előfizetőt, szíveskedjen levelezőlapra, vagy telefonon jelentkezni az adatok pontosítása miatt. Egyúttal felhívjuk a Tisztelt Előfizetőink figyelmét arra, hogy a csekken befizetett 700 forint az 1995. évi előfizetés, tehát a lapot csak januártól kapják. Közleményünket az indokolja, hogy mióta megkezdődtek a befizetések, sorra, rendre kapjuk a reklamációkat, hogy miért nem küldjük a novemberi, decemberi lapot?

Eladó 2 éves 12/76 cal. Browning automata fegyver, cserélhető chokkal és egy újszerű állapotban lévő 201e. 20-as kal. Merkel bock, 1 éves Carló 7 mm-es Remington Magnum STUTZEN 1,5-6 x 42-es Zeiss távcsővel szerelve. Érd.: Schadt Gábor 6500 Baja, Budai Nagy Antal u. 31.

Eladó 7,62-es FÉG gyártmányú puska, 4 x 40-es céltávcsővel és egy 12-es Merkel fegyver. Érd.: Vada Sándor 06-20/357-463.

Eladó 1 db 8 éves 16-os kaliberű szovjet sörétes bock vadászfegyver. Érd.: 8 órától 17 óráig: 79/325-774, 18 óra után 79/374-196.

Zestava 30-06-os, Hunter 4-12 x 56-os távcsővel eladó. Lovász Sándor 66/450-450.

1 db nem használt 20-as MERKEL sörétes, 1 db 7 x 64-es ZKK 600-as faragott golyós vadászfegyver céltávcsővel, puskalámpával felszerelve újszerű állapotban igényesnek eladó. Ugyanitt eladó 50 db-ból álló ózbak tróféagyűjtemény felszerelve, valamint NIMRÓD vadászujság bekötve 1970-1994-ig. Érdeklődni a déli és esti órákban az 57/312-583-as telefonon.

Bajkál típusú automata sörétes 12-es vadászfegyver 1998-ig érvényes műszaki vizsgával újszerű állapotban eladó. Irányár: 32 000 Ft. Érdeklődni: 96/357-049-es telefonszámon.

APRÓHIRDETÉS

Eladó 1 db KRICO Mauser 7 x 64 kal. komplett szerelve 8 x 56-os céltávcsővel v. anélkül. Ugyanitt eladó 1 db Merkel 16-os bock, oldallakatos, arabszk diszitésű. Telefon: 185-2257 v. 166-3794, 20 óra után.

Szabadon tartott, törzskönyvezett, tetovált pinter (angol vizsla) kölykök eladók. Érd.: 282-7215.

MAGOR ERDÉSZ-től a dunántúli vizslaverseny győztesétől minőségi magyar vizsla kölykök 1995. januári születéssel, márciusi elvitelre előjegyezhetők. Az anya: ÖTV, CACIB, RES.CACIB, 3 x CAC, RES CAC, BOB díjas. Érdeklődni: Kertész Sándor, 9900 Körmend, Németh M. u. 5. 1/4.

Gordon szetter szuka, 5 hónapos, fajtatista, oltva, törzskönyv nélkül 6000 Ft-ért sürgősen eladó! Cím: 1188 Budapest, Igri u. 2. Tel.: 292-5026.

Kitűnő munkateljesítményű és küllemű rövidszőrű német és magyar vizsla kölykök eladók. Érd.: Eppel János 7143 Ócsény, Radnóti u. 13. 74/316-179.

Mire szabad vadászni itthon és a környező országokban?

Ausztria:

Decemberben: szarvasbika, tehén, borjú – zerge – muflon – ózsuta, gida – szikaszarvas, dóm – vaddisznó (kan és koca) – mezei és havasi nyúl – fácánkakas – borz – nyest – nyuszt – vadkacsa – vadliba – hófajd – erdei szalonka – örvös galamb és balkáni gerle.

Szlovákia:

Decemberben: szarvasbika, tehén, borjú – dámbika, tehén, borjú – muflonkos, jerke, bárány – ózsuta, gida – vaddisznó – üregi nyúl – mezei nyúl – farkas – hiúz – vadmacska – pézsmapocok – nyest – nyuszt – menyét – fácánkakas – vetési lúd – héja – balkáni gerle.

Egész évben lőhető: nyestkutya – róka – görény – ürge – hörcsög – szarka – szajkó, vetési és dolmányos varjú.

Ukrajna:

Decemberben: csülkösvad – ózbak – mezei nyúl – fácán.

Románia:

Decemberben: szarvastehén, borjú – dámtelhen, borjú – ózsuta, gida – vaddisznó – mezei nyúl – üregi nyúl – hiúz – sakál – borz – zerge – muflon – nyírfajd (15-éig) – fácán – fogoly – vadgerle – örvös és odúgalamb – balkáni gerle – fenyőrigó – seregély – vízi vad – erdei szalonka – sárszalonka – bibic.

Egész évben lőhető: farkas – róka – vadmacska – nyestkutya – görény – hermelin – menyét – pézsmapocok – ürge – szarka – szajkó – szürke és vetési varjú.

Szlovénia:

Decemberben: szarvasbika, tehén, borjú – dámbika – dámtelhen és borjú – ózsuta, gida – zerge – muflonkos, jerke, bárány – vaddisznó – farkas – vadmacska – borz – közsali kecske – fácán – tőkés réce.

Magyarország:

Decemberben: szarvasbika (selejt), tehén, üdő, borjú – szikaszarvas – dybowski szarvas – dámbika, tehén, üdő, borjú – muflonkos, jerke, bárány – mezei nyúl – fácán – házi görény és nyest – vetési lúd – tőkés-, bőjt-, csörgő-, barátréce – szárcsa – balkáni gerle – fogoly (csak a kibocsátóhelyeken).

Egész évben vadászható: vaddisznó – róka – üregi nyúl – nyestkutya – pézsmapocok – mosómedve – dolmányos és vetési varjú – szarka – szajkó – kormorán – ezüstsirály.

DECEMBER Télelő vagy Karácsony hava

Dátum	Holdfázis	A Nap kelte nyugta	A Hold kelte nyugta	100 év átlagos hőmérséklete Celsius-fokban
6	Kedd	7.16 15.54	10.01 20.11	4,6
7	Szerda	7.17 15.53	10.35 21.23	4,4
8	Csütörtök	7.19 15.53	11.05 22.31	4,3
9	Péntek	7.20 15.53	11.32 23.37	4,1
10	Szombat	7.21 15.53	11.57 --	4,1
11	Vasárnap	7.21 15.53	12.21 0.41	2,9
12	Hétfő	7.22 15.53	12.47 1.44	3,7
13	Kedd	7.23 15.53	13.14 2.45	3,6
14	Szerda	7.24 15.53	13.45 3.46	3,4
15	Csütörtök	7.25 15.53	14.19 4.44	3,3
16	Péntek	7.26 15.54	14.59 5.41	3,0
17	Szombat	7.26 15.54	15.45 6.33	2,8
18	Vasárnap	7.27 15.54	16.37 7.21	2,4
19	Hétfő	7.28 15.54	17.33 8.04	2,3
20	Kedd	7.28 15.55	18.34 8.41	2,3
21	Szerda	7.29 15.55	19.37 9.15	2,3
22	Csütörtök	7.29 15.56	20.43 9.45	2,1
23	Péntek	7.30 15.56	21.50 10.12	2,0
24	Szombat	7.30 15.57	22.58 10.39	2,1
25	Vasárnap	7.31 15.58	-- 11.06	2,3
26	Hétfő	7.31 15.58	0.09 11.34	2,4
27	Kedd	7.31 15.59	1.21 12.06	2,3
28	Szerda	7.32 16.00	2.35 12.42	2,3
29	Csütörtök	7.32 16.01	3.50 13.26	2,6
30	Péntek	7.32 16.01	5.02 14.19	2,7
31	Szombat	7.32 16.02	6.07 15.21	2,4

Újhold – ●, Első negyed – ☾, Holdtölte – ☽, Utolsó negyed – ☾

Lada Niva 1990 februári 42 000 km-rel, fehér színű, terepgumi garnitúrával és extrákkal felszerelve 450 000 Ft-ért eladó. Érd.: 30 641-2037.

Karácsonyra könyvet! Klasszikus vadászírók műveiből válogathat! Diana Vadász-Horgász Antikvárium, 6900 Makó, Zrínyi u. 34., telefon: 62/411-561.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy Horváth Lajos vadásztársunk, sümegi lakos 1994. szeptember 26-án tragikus hirtelenséggel, életének 47. esztendőjében elhunyt. Emlékét kegyelettel megőrizük. Sümegi Kisfaludy Sándor Vadásztársaság.

A Bertóti István bérkilövő vadásztársaság 100-150 fácán, vagy 100 fácán és 30 nyúl kilövésére és elhozatalára keres lehetőséget december 9-10, 16-17-18, 23, 29-30 napok valamelyikén. Kérünk sürgős választ nappal: 251-9292, este: 115-4957 telefonszámokon. Cím: 1025 Budapest, Cimbalmos u. 6/B.

Tata melletti (Baj község), közel egy hektáros területen lévő kétszintes, boltos pincéjű ház eladó. A kb. 200 nm hasznos területű ház alkalmas vadászathoz kapcsolódó bármilyen tevékenységre. Érd.: 111-0012.

Merkel 16-os cal., alig használt, sörétes vadászfegyver eladó. Érd.: 76/377-047.

HÍRÜNK A VILÁGBAN

A C.I.C. – a nemzetközi Vadászati Tanács – ideai igazgatótanácsi ülését október 24-én tartotta Párizsban. Az ülésen elhangzottakról lapunkat Vajai László, az FM vadászati és halászati önálló osztályának vezetője tájékoztatta. Az 1996-os Naturexpo vezérkarának kezdeményezésére összehívtak minden olyan szervezetet, amelyek a természeti erőforrásokkal való gazdálkodásban érdekeltek, így a C.I.C. IUCN, CIPS, SCI, FACE, WWF és mások, amelyek közösen határozzák meg a helyét

a mai viszonyok között a vaddal való ésszerű gazdálkodásnak. Végsősoron ez adja majd az 1996-os budapesti nemzetközi kiállítás szellemiségét is. Amint a főosztályvezető elmondta, rendkívül nagy volt az érdeklődés a vadászat jogi szabályozását illetően anélkül, hogy bármiféle véleményt mondtak volna róla. Minden közép-európai ország képviselőjének a figyelmét föl hívták arra, hogy a legfontosabb kérdés, hogy a szabályozás működőképes legyen, és ehhez a nemzetközi ta-

nács minden segítséget megad, ha azt az illető ország igényli. Hazánkat ezúttal az a megtiszteltetés érte, hogy 1995 novemberében házigazdája lehet a nemzetközi vaddisznó-szimpoziumnak, amelyet a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetemmel közösen szervez az FM. A magyar túzok- és fogolyprogram olyannyira jól vizsgázott, hogy a projektet a nemzetközi szövetség anyagilag is támogatja, sőt az élőhelyek általános védelmét szorgalmazó WWF is segíti. Januárban hazánkba látogat dr.

Nicolas Franco úr, a C.I.C. elnöke. Végezetül a különböző szakértői bizottságok magyar tagjaira fogadtak el javaslatokat. Rakk Tamás és dr. Csányi Sándor a nagyvad-, Nagy Jenő, Pechtol János az apróvad-, Bognár Gábor a kiállítás és trófea-, dr. Kalotás Zsolt a vadfotográfus-, Eppel János a vadászkutya-, dr. Ignác Magdolna, dr. Várhelyi Péter, dr. Bosánszky Lajos a szennyezés alatt álló jogi, dr. Aradi János a ragadozó és védett madarak szakosztályába került szakértőnek. H.

ÍRÓ-OLVASÓ TALÁLKOZÓ

FÓRUM SZEKSZÁRDON

A Tolna Megyei Vadászszövetség szekszárdi vadászklubjában november 8-án délután a megyei vadászok számára fórumot rendezett a szövetség a Magyar Vadászlap munkatársaival. Napjaink politikai-gazdasági változásai miatt a Vadászati Kulturális Egyesület és a Magyar Vadászlap fontosnak tartja az élő kapcsolatot a vadászokkal, hiszen a változások valamennyiünket jelentősen érintenek. A szekszárdi fórum bebizonyította elképzelésünk helyességét: igénylik a vadászok az ilyen találkozót, ahol alkalom van az információcserére, az együttgondolkodásra, arra hogy a vadászsajtó valóban a széles rétegeket érintő kérdésekkel foglalkozzon. Minden lehetséges alkalmat meg kell ragadnunk, hogy megszüntessük az ország közvéleményében kialakult általánosításokat, melyek egy kalap alá vonják a becsületes vadászokat és az orvvadászokat vagy másokat, akik vétnek a szabályok és a vadászetika ellen. A tapasztalatok szerint a vadászást, az orvvadászokat mind a mai napig nem büntetik komolyan még bizonyított esetben sem, ugyanakkor tetteiket általánosítva valamennyi vadász számlájára írják, pedig éppen az utóbbiak szenvednek ettől a legjobban.

A fórumon sok konkrét javaslat hangzott el a Tolna megyei vadászok részéről megoldatlan gyakorlati kérdésekről, melyekre lapunk munkatársai rendre visszatérnek a következő számokban. Megerősítették ben-

nünket, hogy hazai vadászainknak égetően nagy szükségük van minél több információra, állandóan helyet kell hogy kapjanak olyan cikkek a lap hasábjain, amelyek irányt és utat mutatnak, hogyan szabad és kell vadászni, gazdálkodni. Sok az új vadász, akiknek még bőven akad tanulnivalójuk, és erre az egyik mód a jó vadászsajtó. A találkozón

szó esett a vadkárbecslő rendszerről, a becslő szakmai felkészültségéről, anyagi megbecsüléséről, a trófeabírálati rendszer buktatóiról, a tervezett minusz pontos büntetőintézkedésekről, a hivatásos vadászok helyzetéről, a külföldi vadászokkal való bánásmódról, elszámolásról az erősen megváltozott vadászati viszonyok kapcsán, a biztosító-

rendszerrel (a Tolna megyei vadászok önszegélyező biztosítási rendszert építettek ki, amely a tapasztalatok alapján jobb, mint a sok vitát kiváltott és sok pénzt elnyelő biztosítói szolgáltatások). Az érdeklődésre jellemző, hogy a fórum résztvevőinek egy része lapunk munkatársaival éjfélig folytatta az eszmecsere-

-knéfély-

FOTÓ: POLSTER GABRIELLA

A Magyar Vadászati Kollégium állásfoglalásai

(1994. NOVEMBER 15.)

(RÖVIDÍTETT VÁLTOZAT, A RÉSZLETES INDOKLÁSOKAT
TERJEDELMI OKOKBÓL MELLŐZZÜK)

A vadon élő állatfajok tulajdonjoga

Eddig a jogszabályok a vad tulajdonjogáról beszéltek. A kollégium határozott állásfoglalása, hogy a jövőben a jogi megközelítés *vadon élő állatfajok tulajdonjoga* elnevezéssel kezelje ezt a kérdést. Határozott és egyhangú az álláspont abban, hogy a vadon élő állatfajok tulajdonjogának az államot kell megilletnie. Csak ez a megoldás biztosíthatja a vadon élő állatfajok megnyugtató védelmét, a természetvédelmi követelményeknek a nemzetközi egyezményekben is előírt teljesülését. A vadon élő állatfajok meghatározás egy tágabb fogalom, amely esetben az állatfajok közül egyesek adott időszakban vadászhatónak minősíthetők, más fajok védelemre szorulnak.

A vadászat hasznosításának a joga

A jogszabályok erről a kérdésről, mindeddig a „vadászat joga” elnevezéssel rendelkeztek. A kollégium egységes véleménye az, hogy a jövőben „a vadászat hasznosításának joga” elnevezést kell beépíteni a jogi előírásokba. A vadászat hasznosításának a joga a vadon élő állatfajok állami tulajdonából következően az államot kell megilletnie. Az államnak ezt a hasznosítási jogot egységesen, szektorsemlegesen kell kezelnie, a már kiépült szervezeti rendszerén, a Földművelésügyi Minisztériumon és a megyei FM hivatalokon keresztül.

Az erdő részvénytársaságok mint gazdasági társaságok haszonbérbe adó joga

A kollégium áttekintette a vadászati jog haszonbérbe adá-

sának jelenlegi rendszerét. Megállapította, hogy az a ket-tősség, amely a vadásztársaságok haszonbérleti szerződéseinek a bérbeadói pozícióban jelenleg megjelenik – tehát, hogy egyes vadásztársaságoknak a megyei FM hivatalok, másoknak az erdő részvénytársaságok adják haszonbérbe a vadászati jogot – megengedhetetlen.

– Az erdő részvénytársaságok haszonbérbe adói joga azokból az időkből származik, amikor az erdőgazdaságok állami vállalatok voltak. Ma már részvénytársasági formában működnek, tehát nyereségérdekelt gazdasági társaságok. Ezen nem változtat az sem, hogy kizárólagos állami tulajdonban az ÁV Rt. irányítása alatt állnak.

– Mint gazdasági társaságok, fő tevékenység szerint az erdőgazdálkodásban érdekeltek, nem várható el tőlük – az elmúlt évek bebizonyították, hogy erre nem is hajlandók –, hogy az erdőállományban életmódjával, táplálkozásával szükségszerűen kárt okozó nagyvadállományra is tekintettel legyenek.

A nagyvadállomány sorsára kiható intézkedések napjainkban már alapvető természetvédelmi érdekeket sértenek.

A vadászjegy kiadásának problémaköre

A kollégium álláspontja az, hogy az állami feladatok társadalmasításának keretén belül a vadászjegyeket szükségtelen, hogy az állami közhatalmat megtestesítő megyei FM hivatalok adják ki. Ez az adminisztratív aktus nem igényel közhatalmat, ezért indokolt az állami bürokrácia költségeinek csökkentése érdekében a feladat

minden megyéjében (megyei, területi) vadászszövetségek működnek, semmi akadálya annak, hogy a horgászjegyekhez hasonlóan a vadászjegyeket is ezek a szervezetek adják ki. A vadászjegyek bevételeinek egy későbbiekben meghatározott részét befizetnék az állami költségvetésbe, a fennmaradó rész pedig továbbra is a magyar vadgazdálkodás, vadászat céljait szolgálhatná.

Kidolgozott állásfoglalás még nem, de teljes, vagy részleges konszenzus alakult ki az alábbi témakörökben:

– A pártpolitika, politika ne legyen részese a vadgazdálkodás, vadászat szakmai szabályai kialakításának,

– a föld tulajdonosa (állam, jogi- és természetes személy egyaránt) jelentős mértékben részesedjen a területén folytatott vadgazdálkodás és vadászat eredményéből,

– a vadgazdálkodási alap funkcióját egy alapítványi forma vehetné át,

– jelentősen erősíteni kell az FM-en belül a vadgazdálkodási, vadászati területet (főosztályi szint, erősebb hatósági jogosítványok),

– a szektorsemlegesség az egyik legfontosabb követelmény,

– a magyar vadászoknak abszolút prioritást kell adni a külföldiekkel szemben (nemzeti érdekvédelem),

– a külföldi ne szerezhessen vadászati jogot, kizárólag bér-, vagy vendégvadászként vadászhat,

– országos vadásznyilvántartást kell létrehozni, kizárt vadászt másik társaság se vehessen fel,

– kötelező legyen a vadászoknak az egyesületi tagság,
– jelentősen enyhíteni kell a jelenlegi érthetetlen egészségügyi vizsgakövetelményeket, a fegyverek műszaki vizsgáztatásának szabályait, a vadászok fegyverismereti vizsgáját az állami vadászvizsga részévé kell tenni,

– az állam mérje fel a vadon élő állatállomány értékét, mert ez a nemzeti vagyon része,

– minden vadon élő vadfajnak – ezen belül ivarnak, minőségnek megfelelő – értéke legyen (tenyésztési-, eszmei-, és forgalmi érték),

– a haszonbérleti jog megállapítása hatósági feladat,

– a vadászati jogot szakmai pályázaton lehessen elnyerni, licit ne legyen, a pályázatokat bizottság bírálja el – legalább 10 éves időtartamú legyen a haszonbérleti szerződés, mert az előhaszonbérleti jog intézménye erősíti a hosszabb távú vadgazdálkodást, a befektetések biztonságát,

– a pályázatok elbírálása során azonos feltételek esetén élvezzen előnyt a régi bérlő, illetve a földtulajdonosok egyesülete, ha az egész terület több mint 75%-ának tulajdonosai.

– csökkenteni kell az indokolatlanul nagy (10-20 ezer hektáros) vadászterületek nagyságát, és ezzel is növelni kell a vadászterületek számát,

– kiemelt állami feladat a veszélyeztetett, illetve más vadfajok génbankjainak létrehozása,

– a vadászat területén is jelentkeznek már a piaci viszonyok, de hosszú távon a vadgazdálkodásban a vadon élő állatok, a nemzeti vagyon megóvása a fő cél, így a piaci viszonyok csak korlátozottan érvényesülhetnek.

Magyar Vadászati Kollégium

LÉPJÜNK AKCIÓBA!

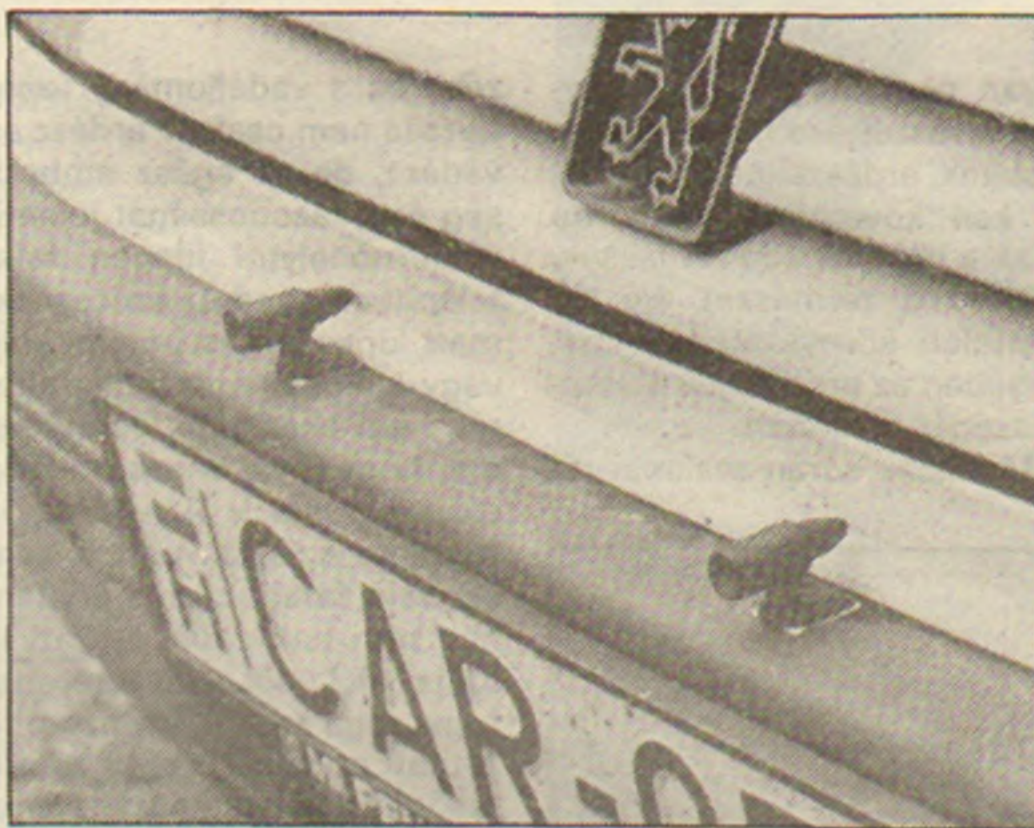
Elsősorban a területes vadásztársaságok érdeke, hogy a lehető legkisebb mértékűre csökkentsék a vad és gépjármű ütközésekből keletkező károkat, illetőleg a gépjárművekben okozott kár megtérítésének egyre növekvő mennyiségét. Köztudott, hogy a gépjármű-tulajdonosok a vadászatra jogosultaktól kéri, követelik, perlik a vaddal történt ütközések kártérítését... miközben a vadászatra jogosultnak senki nem fizet a vadban okozott kárért semmilyen térítést.

Nem azt mondjuk, hogy tökéletes, azt sem állítjuk, hogy használatával valamennyi vad és gépjármű összeütközés elkerülhető, de legalább csökkenthető lenne az ütközések mennyisége, ha a vadveszéllyel számolnának az autósok is, ha felszerelnék autóikra azt a vadriasztó készüléket, amely az emberi fül számára nem hallható, 18.000 Hz frekvenciájú ultrahangot bocsát ki, 3-400 méteres körzetben elriasztván az utak környékéről a vadat.

Tisztelt vadászok!

Ez egy lehetőség, csak élni kellene vele!

Ha a jövőben az egész országban egységesen azt mondanánk, csak azoknak az autósoknak fizetünk a vaddal történt ütközés esetén kártérítést, akinek az autóján föl van szerelve a vadriasztó készülék, máris csökkennének a károk!

A vadászokat az elmúlt években ugyancsak sok fizetési kötelezettséggel sújtották, több közülük kivédhetetlen ultimátum volt – miért ne léphetnének ez egyszer akcióba a vadászok is, kijelentvén: a vadriasztó készülékek (két egyszerű sip,

ára mindössze 500 Ft) felszerelése nemcsak a vadon élő állatvilágot védené meg az ütközéstől, hanem az autósoknak is ez az érdeke, hiszen ha nem ütköznek vaddal, nem törik össze az autójukat. (Az ezt követő maceráról nem is beszélve.)

Természetesen a vadászoknak példát illene mutatni, legelőször a vadászok autóin kellene látni a felszerelt vadriasztó készüléket. Ne tagadjuk, ez az akció arra is alkalmas lenne, hogy kiderüljön: melyik vadász használja az autóját rendszeresen vadászatra, netán... a következtetést talán nem is nekünk kellene levonni.

Kezdjük el hát akciónkat, mutassunk példát az autósoknak, hogy utána azt mondhassuk: fizetni csak akkor tudunk, ha az autósok is megtesznek mindent a vad és gépkocsi ütközésének elkerülésére.

A vadriasztó készüléket Európa több országában már jó eredménnyel használják, van magyar gyártója, forgalmazója, nem okoz gondot a beszerzése, és gyerekjáték a felszerelése. Az akció segítője – a Vadászati Kulturális Egyesület vállalta – hogy összegyűjti az igényeket és közreműködik a vadriasztó széles körű értékesítésében. Meggyőződéssel állítjuk, hogy jó ügyet szolgálunk, amikor a vadászoknak és nem vadászoknak ajánljuk: minél előbb szerezzék be az autó elejére szerelhető és a levegő légáramlata által megszólaltatott ultrahangos sipokat, amelyek **megrendelhetők**

a Magyar VADÁSZSLAP szerkesztőségében.

Cím: 1245 Budapest, Pf. 1209.

Az új francia vadászvizsgáról

A HAZAI VADÁSZVIZSGA REFORMJA MOST KÉSZÜL, EZÉRT TALÁN NEM HASZONTALAN ÁTTEKINTENI, VAJON MÁSUTT HOGYAN VIZSGÁZNAK A VADÁSZOK.

Az elmúlt években a francia vadászokat is élénken foglalkoztatta a vadászvizsgák egységesítése és korszerűsítése. Az idei év őszét már az új vizsgarenddel kezdték. Az új vizsgaanyag a régiók bővítésével és az elavult kérdések kicserélésével jött létre. A vizsga két részből áll, hasonlóan mint nálunk. Először a gyakorlati vizsgán kell átesnie a vizsgázónak. Ez nem képességvizsgát, inkább a nálunk is megkövetelt fegyverismereti vizsgához hasonlít. A vizsgázónak felkészültségét szóbeli beszámolóval és gyakorlati bemutatással is igazolnia kell. A gyakorlati rész négy témakört ölel fel (a témakörök leírásánál csak a hazai követelményben nem szereplő, vagy kevésbé hangsúlyozott témákat említjük).

Elsőként a fegyver került terítékre: choke-ok és azok használata, gázvezetés, félautomata rendszerek... Másodiknak a lőszer következik, különös söréttöltet típusok (duplex, acélsörét...), lövedékismeret, ballisztika, maximális töltő-

mennyiség, túltöltésből adódó veszélyhelyzetek. Ezután a fegyver kezelése és apróbb szerelések következnek, gyorsított állapot megszüntetése, beszorult töltényhüvely eltávolítása... Utoljára a biztonságos fegyverkezelés, -tisztítás és -tárolás szabályait ismertetik a jelöltek. A vizsga időtartama fél nap, amely azt jelenti, hogy ezen a vizsgán nem csak a szerencsén múlik a siker.

A sikeres gyakorlati vizsga után kezdheti el a vizsgázó az elméleti részt. Az elméleti számonkérés tesztlapokon történik. A feladatokhoz tartozik egy fénykép és két vagy három megoldás, amiből ki kell választani az egyetlen helyeset. A vizsga 210 tételből áll, a jelölt 21-et húz és 16 jó válasszal az elméleti vizsga sikeres.

A készítőik nagyon büszkék arra, hogy az értékelést gép végzi, magyaráz, van egyértelmű javítókulcs. Az elméleti vizsga öt témakör kérdéseiből tevődik össze.

1. Vadászati állattan és vadvédelem.
2. Vadászati ismeretek és a vadász segítői társai.
3. Fegyverhasználat, löismeret és az ehhez tartozó szabályzat.
4. Vadászathoz kapcsolódó jogszabályok.
5. A tengerentúli területekre vonatkozó sajátos előírások.

A kérdések alkotói állítják, hogy az új vizsgaanyag nem nehezebb a réginél, és a fényképek segítik a válasz megadását, de találtam olyan kérdéseket, amelyekre az adandó válaszok nem egyértelműek. Például: milyen kaliberű puskával vadászna vaddisznóra? 22 LR, 7x64, 375W?

Biztos vagyok abban, hogy bármelyik magyar vadász le tudná tenni a francia vadászvizsgát. A gondot inkább csak az jelentené, hogy Franciaországban vadászható sok, Magyarországon ismeretlen és nálunk nem vadászható madárfaj. Például akadnak olyan kérdések is, hogy szabad-e pacsirta vadászatához forgótükrös csalit használni?

Ehhez jönnek még a tengerentúli területek sajátosságai. Furcsa, hogy a témák között nincs kérdés a vadgazdálkodásról. A vadászat hobbi-vallják – és a vadászmester, vadór, vadtenyésztő kiszolgálószemélyzet. Aki sportvadász akar lenni, annak ezt a vizsgát kell letenni, és ehhez a Francia Vadász Szövetség (ONC) minden segítséget biztosít. Kiadták azt a videofilmet, amelyről a fényképeket és a hozzá tartozó kérdéseket áttették a tesztlapra. Ezt az anyagot leginkább a „tizenkét hónap az erdőn” című filmhez tudnám hasonlítani. Emellett az ONC kiadott egy dupla CD-t, amelyen a tételek kidolgozott hanganyaga van, nem beszélve a mérhetetlen mennyiségű szakirodalomról.

Mindezek ellenére a vizsgák 25%-a sikertelen. A vizsgázónak a sikertelen vizsga nem anyagi katasztrófa, hiszen a vizsga díja mindössze 100 frank, amely 1,25%-a az ottani átlagfizetésnek (hózzávetőleg 2000 forint).

ifj. Sárosi Péter

ELSŐ SZÁMÚ KÖZ-

A gímszarvas érdekében már sok cikk megjelent, és sokan emeltük fel hangunkat, de úgy tetszik, hiába. Irtása folytatódik, már most az első vaddisznóhajtásokon eléggé el nem ítéhető módon ismét lövik a szarvast, pedig tiltott ez a vadászati mód. Az elmúlt évek statisztikáit böngészve feltűnik, hogy az erdei mennyiségi, ill. minőségi károk nagy mértékben csökkentek. Azt is észre kell azonban venni, hogy jelentősen csökken a becsült, de a tényleges szarvasállomány létszáma is. A legnagyobb baj azonban az, hogy a gazdálkodás nem ezen a szinten kíván maradni ki- vagy ki nem mondott kényszerítő okok és belső butaság miatt, hanem a nagyfokú szarvaslővési szándék tovább burjánzik. A statisztikai adatok alapján akármilyen matematikai módszerrel is (trend-, mértani haladvány-, modulác stb. számítás) számítjuk ki a szarvaslétszám várható alakulását, az sajnos gyorsan konvergál a nullához, azaz véges, egy szarvaséleten belüli időszak alatt eltűnik. A veszélyhelyzetet fokozza, hogy nem ismerjük az állomány nagyságának azt a küszöbértékét, amit ha elér a szarvas létszáma, hirtelen összeomlik az egész populáció. A háborúk alatt vagy rendkívüli helyzetekben ezekre már volt példa, és az állományt csak nehéz, fáradságos és főleg költséges munkával lehetett csak ismét elfogadható szintre emelni. Úgy látszik, a szarvas vonatkozásában ismét rendkívüli helyzetet élünk. Fel kellene végre ébrednünk, hogy bár a szarvas az erdő szerves része, de nem „gyomfaj”, s legalább olyan értékes és hasznos alkotója a természetnek, mint bármi más élő és élettelen, védelemre szoruló tagja.

Manapság több szó esik az erdő immateriális értékéről, ami a jövőben még nagyobb lesz. Az erdőt lakó gímszarvas, ami a magyarság totemállata, régi történelmi korok szívesen ábrázolt figurája,

olyan nemzeti jelkép, amelynek elveszejtése nemzeti bűn. Nekünk, erdészeknek mindent el kell követnünk, hogy ne csak a profitot adó fát lássuk, hanem a természet élő és élettelen környezetének egységében az erdő teljes életközösségét tekintsük.

Munkánk során szakmai rá-

Villásodó és elterülő bükkcsemeték nem megfelelő termőhelyen

termettségekünk legjobb mutatója, hogy miként vesszük figyelembe az erdő valamennyi alkotórészét, s ugyanígy alkalmatlanságunkat bizonyítja, ha csupán egyetlen egy szempontra koncentrálnak. Sokszor több, mint 100 évre kell előre gondolnunk, s amikor a jövő célállományát tervezzük, olyan, a termőhelynek leginkább megfelelő fajtát kell választanunk, amely gondos ápolással és kezeléssel az erdő többcélú rendeltetésének eleget tesz. A fatömegtermelés, környezetvédelmi funkciók, az ember mozgási, esztétikai, regenerálódási, gyógyulási igényének kielégítése, az erdei melléktermékek biztosítása, a természet sokszínűségének, egyensúlyának megör-

zése és a vadállomány fenntartása nem csak az erdész és vadász, de az egész emberiség érdekazonosságát jelenti: a termőhelytől idegen fafaj telepítése gond az erdésznek, mert kipusztul és pótolni kell, vagy kínlódva villásodik, elterül, nem akar nőni, és előfordul, hogy jóval vágásérettség előtt elpusztul. A vadász is foghatja a fejét, mert a nem odavaló fafaj az atya úristennek sem tud kinőni a szarvas szája alól, sőt előszeretettel fogyasztja ezeket, így aztán fizetheti a vadkárt, vagy a kerítésépítés költségeit. Ott ahol lehet, a természetes felújítás erdészeti felújításnál sokkal jobb, s a vad károsítása is sokkal elenyészőbb, mint a ritka kötésben ültetett erdősítésben, ahol néhány lecsipett csemete már jelentős vadkár sújtotta területet adhat. Az erdősítésekben is öregjeink nem véletlenül ültettek jóval több csemetét, mint mi most, hiszen jóval előbb záródott az erdő és lett befejezett az erdősítés. A még nem felújítandó tölgyesek, cseresek, bükkösök makktermését, összeszedésre nem érdemes sűrűség alatt -, vagy a gyűjtés után otthagytott mennyiséget akár a vad is felelheti. Bő makkterméskor az összeset

összegyűjteni szinte lehetetlen, így jut is marad is, természetes felújításokban az erdész és vadász érdeke is az, hogy jó időben és mértékben bontsa meg az állományt, sikerüljön a vetővágás, ne gomosodjon el túlzottan a talaj, időben jelenjenek meg az újulatfoltok, amelyeket nagy tü-

Elmaradt tisztítás miatt akácokban alászorult, pusztulásra ítélt tölgy

Visszavágás előtti „töltelék” fafajok megvédik a tölgyet a vadkártól

ELLENSÉG?

relemmel tovább lehet vezetni, míg végül felújul az egész terület. Többet számít a türelem, mint a kerítés, az előző sok törődést, utóbbi sok pénzt kíván. Ezek helyes arányát a természeti adottságok, az erdész rátermettsége és a vadász tevékenysége határozzák meg. Sikeres felújítás közös erdész-vadász összefogás nélkül elképzelhetetlen, vagy csak igen nagy anyagi áldozatok árán lehetséges. Sok példa van egyikre is, másokra is, így kár egymásra mutogatni. A mesterséges erdősítések szakszerű kivitele szintén nehéz. Erdész-vadász szempontból a kivitelezés szakszerűsége fontos, hisz bármilyen technológiai hiba (túl mély vagy sekély makkvetés, pipás ültetés, rossz minőségű csemete stb.) újabb pótlást, az erdősítés befejezésének – potenciális vadkárveszély – elhúzódtását okozza. Közös erdész-vadász érdek az időben – megfelelő vegetációs időszakban –, szakszerűen elvégzett ápolás, amelynek vidékenként kialakult „vadbarát” módjai sokszor erdész generációkon keresztül öröklődnek anélkül, hogy tanítanak. Gondoljunk mindig arra, hogy miközben kibontjuk a csemetéket, ne irtsuk ki a vad kedvenc táplálékát, hisz ezzel a főfajokat védjük meg. Nagy hozzáértést és gondosságot kíván a felszabadító tisztítás. A vadász-erdész nem pucolja ki teljesen a töltelék fafajokat, csupán visszavágja, ezáltal az újonnan sarjadó friss hajtásokat felkinálja a vadnak.

A tölgy és bükk fiatalosban a kecskefűz, rezgőnyár például kedvenc csemegéje a szarvasnak, amelynek védelmében a főfajok a gyors növekvő mellékfajok mellett hosszú ideig csak sínylődik, nagyobb eséllyel rágja le a szarvas, s végül elpusztul, így az erdész újra pótolhat, vagy belenyugszik a mellékfajok előretörésébe, a vadász pedig újra fizethet. A felcseperedő fiatalosban az elegyarány-szabályozó tisztítás állítja be a

főfajok kívánt elegyarányát és helyzetét az állomány szerkezetben. A vadász-erdész ügyel arra, hogy elegendő vadgyümölcs faj, vadtáplálék és búvóhely maradjon a főfajok javára végzett tisztításnál, és nem irt ki mindent a főfajok mellől. Van ahol csak nyakalnak, van ahol csak félig fektetik le a mellékfajokat a vad kedvéért, ahány ház, annyi szokás. A legnagyobb baj, ha elmarad a tisztítás, mert a főfajok alászorúlnak, senyvednek, s a szarvas már csak ezeket éri el, a gyomfajok kinőttek a szájuk alól. A törzskiválasztó és növedékfokozó gyéritéseknél, bontóvágásoknál és általában a vágásoknál gondoljunk arra, hogy a rügy és vékony hajtás, a kéreg mind jó táplálék a vadnak, így lehetőleg olyan időben termeljünk, amikor sokat segítünk. Kritikus téli időszakban egy-egy ilyen fakitermelés a szarvasállományunkat mentheti meg, nem is beszélve a vadkárelhárító szerepéről.

Az igazi erdész el sem tudja képzelni az erdőt szarvas nélkül. A természet körforgásában is tényező, amely növényi táplálékot, vizet, ásványi anyagokat ismét hasznosítható trágya formájában adja vissza az erdőnek. Egy jó bükkös teljes vágásfordulónyi ideje alatt 1 ha-ra mintegy 25 mázsa szarvas trágya jut, ami egyrészt közvetlenül hasznosul, másrészt olyan mikroökoszisztémát teremt, ami a nyers alom lebontását segíti elő.

Számos munka szakszerű elvégzése szolgál közös erdész-vadász célokat. A valódi szakembernél nem is válik el a két érdek. Az erdész vadbarát munkát végez, a vadász erdőbarát vadgazdálkodást folytat. S hál' Istennek, az ország javarészen így van, csak erről manapság „nem illik” beszélni. Mi csak vitatkozunk, a tó melletti erdész és a sártpíró vadász meg csak dolgozik, többségében becsülettel! Isten tartsa meg jó szokásukat!

Bán István

Országos Vizsla Főverseny '94

Hegedűs Elek, a főverseny győztese, vizslájával

Jeles napnak számított a hazai vizslás vadászok életében is október 22-23. Év közben több alkalommal is rendeznek a vizslások egymás között különböző versenyeket, de a főverseny az merőben más. Ezen a versenyen ugyanis már csak a legjobbak találkoznak egymással. Főjér megyében, Soponyán került megrendezésre a VADEX Rt. védnöksége mellett az idei országos főverseny. A helyszín igazán oszlatyilon felüli, nem csak a vadászhoz és környéke volt lenyűgözően szép, hanem a házigazdák, Balsai és Bogárnar urak, a VADEX és a helyi erdészet vezetőjének szeretetteljes vendéglátása. A technikai előkészületek zökkenőmentes megszervezése érdekében a rendezők vették a fáradságot és a két héttel korábban rendezett dunántúli versenyre eljöttek és alaposan szemügyre vették a lebonyolításhoz szükséges háttér munkákat is. A verseny helyszínei nagyon jók voltak, talán az erdő II-nek kinevezett szakasz volt a legnehezebb. Itt bizony szegény bírók (Harangozó-Demjén páros) szenvedtek a legtöbbet, a vaddisznók által kedvelt kefesűrűben kellett a nyúl- és dúvadcsapa-fektetéssel szinte végig négykézláb megtenni a több száz méteres távolságokat, fejenként tizenkétszer. Ilyesmire csak az igazán megszállott vizslabarátokat lehet rávenni... Hasonló nehézségekkel a vízi munka bírói (Bernáth Kati és dr. Szászi Ferenc páros) küzdöttek, bár ők nem bujkáltak, mert nem volt hová. Egész álló nap az orkánerejű szélben kínlódtak a talpon maradással. Aki állt már tíz órát vízparton fedezék nélkül viharos szélben, annak lehet némi fogalma erről. A vizslák sem szívesen mentek a hullámozó vízbe, a süvítő szélben és zúgó nádasban. Annyira nem, hogy egy alföldi fiatal versenyző vadász levetkőzve ment be fiatal vizslájával jó példát mutatva, hogy miként kell a kacstát kihozni. Nyúl András, az ifjú vadász neve említést érdemel, mert kutyája később meghálálta vezetője önfeláldozását, és az erdei véresepakövetést brinkszível együtt küldöndijra érdemes szinten hajította végre. A legjobb mezei munkát Hegedűs Elek, a legjobb magyar vizsla és erdei munkát Czebe József, a legjobb vízi munkát Péter Attila

mutatta be. A versenyen résztvevő tizenkét vizsla, a jó szervezésnek köszönhetően már szombaton minden feladattal végzett. Köszönet a sok segítő erdésznek, a Vadex-al-kalmazottaknak, a rendelkezésre álló autóknak, a jól repülő fécánoknak, a récéknek és az előre begyűjtött lőtt vadnak. Vasárnap reggelre már csak a közös feladatok maradtak, a standhajtás és az akadálymunka, így a záróünnepély korán, már 10 órakor kezdetét vehette. Nagyon szép díjak és ajándéktárgyak sorakoztak az asztalon. Eppel János vezetőbíró közölte az eredményeket. Csapatban ismét a Dunántúl győzött 1073,5 ponttal, az alföldi csapatnak 1020 pont gyűlt össze. Remek eredmények ezek, a két országrész nagyon közel áll egymáshoz, igazolva azt, hogy mennyire szívügye a jó kutyaképzés, lakhelytől függetlenül, minden jóérzésű magyar kutyás vadásznak. Hatalmas jelentősége van ennek a munkának gazdasági szempontból is. Egy ilyen versenynek csak győztesei vannak, sokéves munkánk van ezekben a kutyákban, ezt minden engedelmes, jól dolgozó vizsla tulajdonosának el kell hogy ismerjük, és nyugodtan emeljünk kalapot előttük, ha társas vadászon vagy rendezvényeinken találkozunk velük.

Az idei verseny egyéni győztese, Hegedűs Elek a záróünnepély végén szót kért, és meghatódott hangon elmondta, hogy 25 éve tanít vizslákat, és csak most adatott meg, hogy az ország legrangosabb versenyén a dobogó tetejére állhat. Úgy gondolom, hogy ez a kitartás és fáradhatatlanság kiváló példa a fiatal vizslás vadászok számára is.

Egyéni eredmények:

1. Körösúti Bagi rszmv. szuka I/a. 364,5 pont, a legjobb mezei munka. Vezette: Hegedűs Elek, Gyomaendrőd.

2. Magor Erdész rszmv. kan I/b. 361,5 pont, a legjobb erdei munka. Vezette: Czebe József, Győr.

3. Vadászfai-Kontár-Aszú rszmv. szuka. Vezette: Füzesi Tamás, Dunaharaszti.

Mikola Géza
Győr-Moson-Sopron megyei
kynológus

A VÖRÖS VESZEDELEM

AMINT ARRÓL MÚLT HAVI LAPSZÁMUNKBAN ÍRTUNK, A VESZETTSÉG A KÖZELMÚLTBAN KÉT HALÁLOS ÁLDÓZATOT IS KÖVETELT, ÉS EZ FELHÍVTA A KÖZVÉLEMÉNY FIGYELMÉT A HALÁLOS VESZEDELEMRE, AMELYNEK FŐ TERJESZTŐI A RÓKÁK. A MÚLT HÓNAP KÖZEPÉN AZ FM ÁLLAT-EGÉSZSÉGÜGYI FŐOSZTÁLYA SAJTÓTÁJÉKOZTATÓT TARTOTT GYÓRÓTT. FURCSA MÓDON EGYETLEN SZAKLAP SEM KAPOTT ERRE MEGHÍVÓT, ÉS TALÁN EZÉRT A HALLGATÓSÁG SEM VOLT TÚLZOTTAN NÉPESNEK NEVEZHETŐ, A TÉMA FONTOSSÁGA ELLENÉRE SIKERÜLT AZONBAN KÉSŐBB A RENDKÍVÜL PRECÍZEN ÖSSZEÁLLÍTOTT ÍRÁSOS ANYAGOT MEGSZEREZNI, ÉS ANNAK A VADÁSZOKAT ÉRINTŐ RÉSZÉT MEGOSZTANI OLVASÓINKKAL.

A Sylvaticus (erdei) veszettségről illik annyit tudni, hogy 1939-ben Lengyelország északi részéről déli és délnyugati irányba kezdett terjedni, és elsősorban a rókák voltak a járvány hordozói. 1954-ben érte el hazánkat, de 1955-től 1966-ig csak szórványosan fordult elő, Borsod, Nógrád és Heves megyékben, majd áttért Hajdú, Szabolcs és Pest megyékre is. Az említett 12 év alatt 97 rókán, 16 borzra és vadmacskán állapították meg. 1967-ben robbanásszerűen terjedt át a Dunántúlra. Fejér és Veszprém megyékben is megjelent, és 1971-re gyakorlatilag az egész ország fertőzötté vált. Eleinte a szakemberek a rókák számának radikális csökkentésében látták a megoldást. Ez azonban nem vezetett eredményre sehol a világon. A túlélő rókák a bővebb táplálékhiány miatt jobban szaporodtak, és 1-2 év alatt visszaállt az eredeti populációsűrűség.

AZ ÚJ MÓDSZER

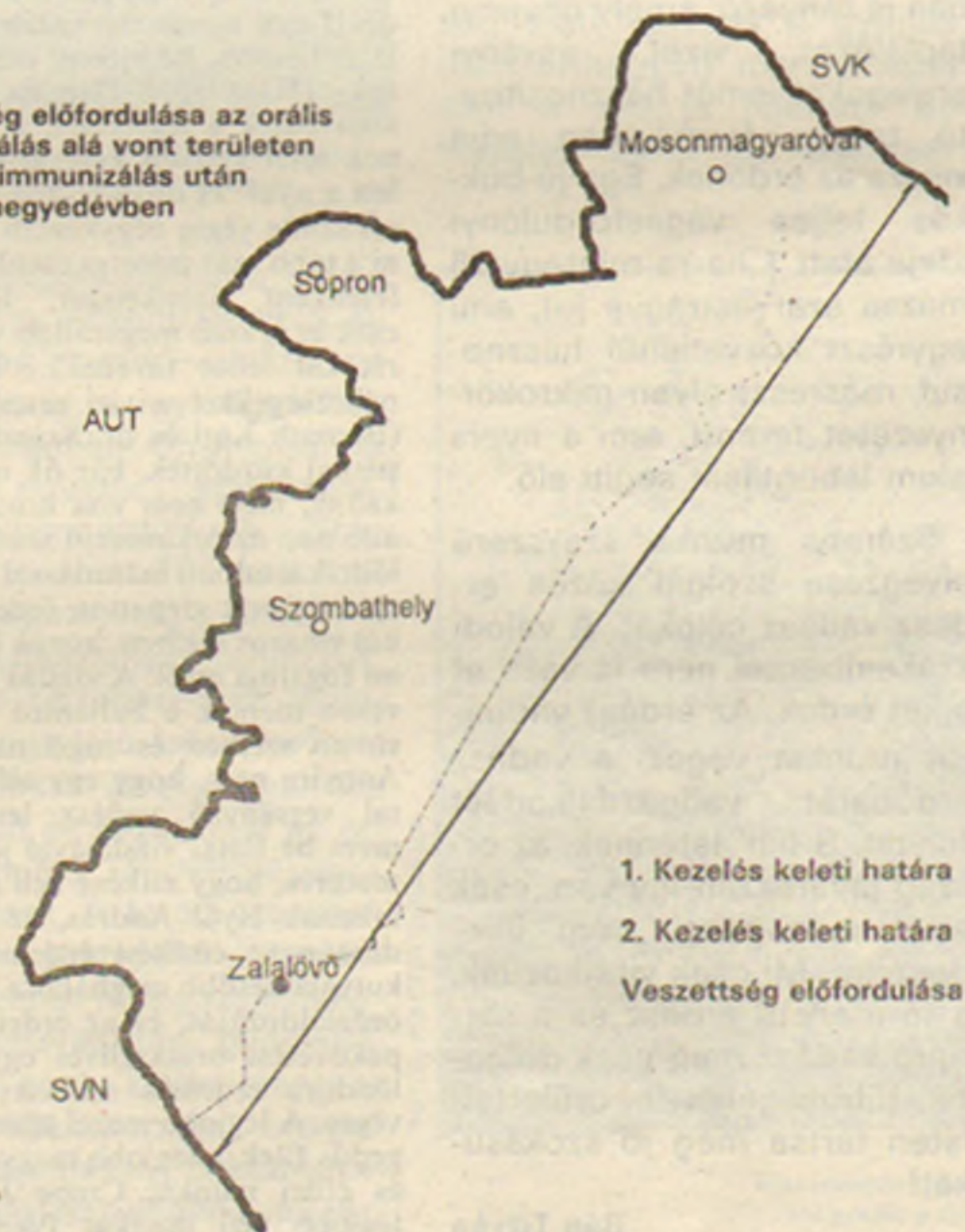
Miután a gyérítés semmiféle eredményt nem hozott, megszületett a felismerés: a fertőzési lánc megszakításának egyetlen lehetséges módja csak a rókák, kóbor ebek, macskák immunizálása lehet. Az ilyen irányú kísérleteket a WHO koordinálja 1972 óta. Magyarország 1986 óta vesz részt a nemzetközi konferenciákon, és 1992 óta alkalmazza a sikeres védekezési eljárást. A SAD B19 élő, de legyengített vírus törzset mesterséges csalétekbe rejtve, orális (szájon át) immunizálást kezdett, a nyugati határszél 5000, majd a múlt év tavaszától már 6000 km²-es területén. A vakcinázást adott területen 6 hónapos időközönként, a WHO ajánlása alapján legalább 4 alkalommal kell elvégezni. Eleinte csirkefejbe helyezték a vakcinát, később mesterséges csalétket, amely hallisztból és parafinból áll és a rókák módfelett kedvelik. Eleinte kézi erővel, vadászok segítségével helyezték ki a területekre, de ennek hatékonysága elmaradt a várttól. Ezután – főként az egyenletesség (16-20 db/km²) miatt – áttértek a repülőgépről, helikopterről való kiszórásra. Először 1992 őszén sikerült megteremteni a lehetőségeket a kihelyezésre az említett 5000 km² nagysá-

gú kísérleti területre, amelynek költsége elérte a 40 millió forintot. Ausztria és Szlovénia már a megelőző években is használta ezt a védekezési lehetőséget. A vakci-

názás idejét megelőzően a terület hivatásos vadászai magyar és német nyelvű plakátokat helyeznek ki a községekből kivezető utak mentén, pihenőhelyeknél, turista-

Vesztség előfordulása az orális immunizálás alá vont területen kétszeri immunizálás után 1993. 2. negyedévében

és vadászházaknál. Hirdetményben teszik közzé a helyi önkormányzati hivatalokban és az orvosi rendelőkben, és a munka kezdetétől 14 napig ebzárlat van érvényben, nehogy az elkóborló, amúgy is oltott, háznál tartott kutyák, macskák vegyék fel az oltóanyagot. Az eredmények már az első vakcinázást követően jelentkeztek. A védekezés alá vont területen, amely közepes fertőzöttségű, a fertőzés mindössze néhány esetre korlátozódott. Ezután a vizsgált területről 100-150 elejtett rókán a szakemberek vizsgálatokat végeztek, hogy a rókák a vakcinázott csalétket felvették-e? Erre egy leleményes vizsgálat ad lehetőséget. A csalétket tetra-ciklint is kevernek, amely a csontokba beépülve, a metszeteken UV fényben jól látható, és bizonyítja a csalétek elfogyasztását, ezzel a védekezés hatékonyságát is.

Éppen ezért rendkívül fontos – és ebben a térség vadászai sokat tudnak segíteni –, hogy a vakcinázást követő időszakban az elejtett rókákat megnyúzva a hatósági állatorvoshoz elvigyék, aki az átvételről hivatalos igazolást ad, lebélyegzi. Ezt az igazolást kell beküldeni az egész munkát kivitelező Hubertus Kft.-hez ahonnan az elejtő 2500 forintot kap postán. Külön megismételjük, hogy csak az immunizálás alá vont térségben elejtett rókákról van szó, és csak a területen működő hatósági állatorvosok rendelkeznek a szükséges nyomtatványokkal.

A JÖVŐ

Önként felvetődik talán mindenki-ben a kérdés, ha ilyen eredményes a módszer, vajon miért nem terjed az egész országra? Nos, ennek kizárólag anyagi feltételei vannak. 1995-től az EK az osztrák határtól számított 100 km mélységben csalétkenként 0,5 ECU támogatást ígér. Szlovákia 1994-ben 3 millió dollárt fordít a védekezésre, és az orális immunizálást kiterjesztik az egész országra. A közéletű célkitűzések szerint a Duna vonaláig szeretnék bővíteni a védelem alá vont területet. Mindezeknek természetes feltétele az anyagi források megteremtése.

A REFERENCIATERÜLET HÍREI

Mint arról már írtunk, a régi kormány FM-minisztere, dr. Szabó János május 20-i határidővel kötelezte a bérbeadó Kisalföldi Erdő Rt.-t, hogy a megkötött haszonbérleti szerződést azonnali hatállyal mondja fel, mert ennek hiányában megvonja a bérbeadói jogot.

A felmondásra kötelezés indoka az volt, hogy a pályázat elnyerésének időpontjában a Pannonvad Vadásztársaságnak, bár az előző év decemberében alakult, határozatban közölt bejegyzése nem volt, csak a beadás nyilvántartási száma. A haszonbérleti szerződés azonban már a bejegyzés után vált érvényessé.

Az érvényes szerződés azonban egyik fél számára sem

Az Igazságügyi Minisztérium civilisztikai ügyosztályának a tárgyban kiadott állásfoglalása:

„A Polgári Törvénykönyv (Ptk.) 62. § (2) bekezdése alapján, az egyesület a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre. A Ptk. ezen rendelkezését a Ptk.-t módosító, 1993. évi XCII. törvény 3. §-a állapította meg. Az egyesület tehát csak a nyilvántartásba vételt követően minősül jogi személynek, mely a Ptk. 28. § (3) bekezdés alapján jogképes.

Az előzőekben írottak azonban nem zárják ki annak a lehetőségét, hogy már az egyesület nyilvántartásba vételét – vagyis jogi értelemben vett létrejöttét – megelőzően, a szervezet alapítói, tisztségviselői az egyesület nevében eljárva jognyilatkozatokat tegyenek, illetőleg szerződést kössenek. Következik ez egyebek mellett abból a tényből, hogy az egyesület az alakuló közgyűlés megtartását, az alapszabály elfogadását követően már megalakultnak tekintendő, annak ellenére, hogy az egyesület jogi elismerése ebben az időszakban még nem történt meg. Az egyesület tisztségviselőinek már a bírósági nyilvántartásba vételt megelőzően gondoskodniuk kell a szervezet működéséhez szükséges szerződések megkötéséről, így például az egyesület elhelyezését biztosító ingatlan megvásárlásáról vagy bérletéről.

Kétségtelen tény, hogy az egyesület megalakulása és bírósági nyilvántartásba vétele közötti időszakban megkötött szerződésekre nézve a Ptk. 228. § (1) bekezdésében foglaltak az irányadók, vagyis ezeknek a szerződéseknek a hatályosulásához mellőzhetetlen előfeltétel az, hogy az egyesületet utóbb a bíróság nyilvántartásba vegye.

Abban az esetben, ha az egyesület nevében eljárásra jogosult személy e függő jogi helyzet fennállása alatt az egyesület nevében valamely szerződés megkötésére irányuló pályázaton vesz részt, úgy a pályázat elnyerése esetén a szerződés megkötésére, illetőleg a megkötött szerződés hatályosulására csak akkor kerülhet sor, ha az egyesület létrejöttét megállapítható. Ilyen esetben a cégbírósági nyilvántartásba vételt megelőzően gondoskodniuk kell a

szervezet működéséhez szükséges szerződések megkötéséről, így például az egyesület elhelyezését biztosító ingatlan megvásárlásáról vagy bérletéről.

Ilyen esetben célszerű tehát, ha a kiíró a szerződés megkötésére vagy – a szerződés megkötése esetén – a szerződésben meghatározza azt az átmeneti időtartamot, amelynek eredménytelen eltelte esetén szabadul a szerződéskötési kötelezettségtől, avagy a szerződéstől való elállására jogosult.

Összefoglalva tehát, hacsak külön jogszabály eltérően nem rendelkezik vagy a pályázati kiírás ennek lehetőségét kifejezetten nem zárja ki, a Polgári Törvénykönyv alapján nincs jogi akadálya annak, hogy a szerződés megkötésére irányuló pályázati eljárás során a már megalakult, de a bírósági nyilvántartásba még be nem jegyzett egyesület – feljogosított képviselője útján – részt

ad lehetőséget azonnalhatályú felmondásra, a szerződésben a PTK szabályai az irányadók. Így a vadásztársaság független bíróságtól kérte a szerződés érvényességének megállapítását, amelyhez jogi képviselője útján kért állásfoglalást, amelyet teljes terjedelemben közlünk. Az első tárgyalás november 21-én volt, amely végül kurtán-furcsán „elnapolódott”, december 12-re. A hivatalos idézésre érkező felek meglepődve észlelték, hogy a tárgyalás nincs kiírva a tárgyalóterem elé, és a bíró a társaság jogi képviselőjének szóbeli tényállás-ismertetését – ahogy mondta – nem tudta követni, és írásban kérte beküldeni.

vegyen. Abban az esetben, ha a pályázat kiírója az általa a pályázaton való részvétel feltételeként meghatározott „a bírósági nyilvántartásba vétel” fogalma alatt a bírósághoz való értekeztetés tényét értette, úgy mindazok a még be nem jegyzett (jogi értelemben véve nyilvántartásba nem vett) egyesületek részt vehettek a pályázati eljárásban, amelyek e követelménynek – a pályázat benyújtásáig – eleget tettek.

Az állásfoglalás – csakúgy, mint bármely más minisztériumnak ilyen jellegű jogértelmezései – kötelező erővel nem rendelkezik, az csak a törvényi előírások alkalmazásának megkönnyítését szolgálja.”

Ennyi talán elég ahhoz, hogy senkit ne vádolhassanak „jogtiprással”. A bérbeadó gazdaság kérésére helyesbítjük, a múlt havi számunkba csúszott „bakit”. T. Kálmán nem a ravazdi erdés-

zet kerületvezető erdésze, ilyen kinevezéssel nem rendelkezik.

A hónap kiemelt feladata volt a 24-i vaddisznóhajtások előkészítése, pontos térképek alapján. Sor került a fontosabb nyiladékok tisztítására, amely az erdészet segítségének köszönhető.

Megkezdődött a téli etetés, lapzártáig 500 mázsa cukorrépaszeletet és -farkot hordtunk ki. Ennél olcsóbb takarmány nem létezik, szállítással együtt 67 Ft/q. A dolognak csupán egyetlen szépséghibája van, nevezetesen az, hogy a gépkocsivezetők elmondása szerint egy elhagyott kavicsbányát töltöttek már fel vele, miután a mezőgazdaságban olyan kevés az állattárolomány, hogy jobb híján zsippzsupp kidobják. Ilyen gazdagok vagyunk...

(Folyt. köv.)

FOTÓ: KOVÁCS ATTILA

Kettner
NIMRÓD
KERESKEDELMI KFT

AKTUÁLIS!

Bélelt lóden vadász kabát rejtett cippzárral,
bevégott és foltzsebekkel
Rendelési szám: 60255 50-54 méretben 9 800,-
56-60 méretben 10 900,-

Lóden pantalló bevégott zsebbel, farzsebbel
és készzsebbel
Rendelési szám: 61043 50-54 méretben 4 900,-
56-60 méretben 5 400

Lóden térdnadrág bevégott- és farzsebbel
és készzsebbel
Rendelési szám: 61055 50-54 méretben 4 900,-
56-60 méretben 5 400,-

Kapható vadász-szaküzleteinkben és csomagküldő
szolgálatunknál 1701 Bp., Pf 67.

BUDAPEST VI., ANDRÁSSY U. 12. TEL.: 132-3180.
MISKOLC, ADY ENDRE U. 5. TEL.: 06-46/343-701.
PÉCS, BAJCSY-ZSILINSZKY E. U. 3. TEL.: 06-72/313-904.
ZALAEGRSZEG, TOMPA U. 1. TEL.: 06-92/313-523.
SZEGED, STEFANIA U. 9. TEL.: 06-62/312-782.
GYÖNGYÖS, RÓZSA U. 2. TEL.: 06-37/311-898.
MEZŐKÖVESD, DÓZSA GYÖRGY U. 2. TEL.: 06-40/312-011

VADÁSZOK, HORGÁSZOK, EBTENYÉSZTŐK FIGYELMÉBE

A VADEX MEZŐFÖLDI RT. ÚJ SZOLGÁLTATÁSÁVAL
LEHETŐSÉGE NYÍLIK EURÓPA LEGJELENTŐSEBB VA-
DÁSZATI, HORGÁSZATI, VADÁSZKUTYA-KIÁLLÍTÁSÁ-
NAK MEGTEKINTÉSÉRE, JANUÁR 25-29-E KÖZÖTT
DORTMUNDBAN.

Részletes információk és jelentkezés:

VADEX Mezőföldi Rt.
VADÁSZAT- ÉS
UTAZÁSSZERVEZŐ
IRODÁJA
8000 SZÉKESFEHÉRVÁR,
TOLNAI U. 1.
TEL.: (22) 329-421
(22) 316-473/145

TerraPrint Kft.

Központ: 1025 Budapest, Cimbalom u. 6/B.
Telephely és mintabolt:
1142 Bp., Tengersizem u. 40/A. T./Fax: 251-9292

Megjelent (*) és megjelenő vadászkönyveink:

* A fekete földrész vándora (Magyar László, összeáll.: Dr. Krizsán László)	325 Ft
* Zörög a haraszt (Rózsahegy Kálmán), (az 1942-es kiadás ismétlése)	180 Ft
* Ott, ahol a Koppány-patak kanyarog (Tóth Ferenc)	350 Ft
* Kanyargós a vadászösvény (Ádám Jenő) (szerzői kiadás)	380 Ft
* Az én avétt vadászkalpom (Ádám Jenő) (szerzői kiadás)	380 Ft
* Hallali (vadászversek, kürtszólamok) (Zsirai László)	180 Ft
* Apám és én 100 éven át vadásztunk (Szabolcs József)	450 Ft
* Ködös tájak, közös emlékek (Ádám Jenő) (szerzői kiadás)	350 Ft
* Vadászbibliográfia (dr. Ádámfi Tamás)	295 Ft
* Vidám vadászok, humoros horgászok ('95) (Tálosi-Zsirai)	99 Ft
* Baklövés (vadászviccek) (Tálosi-Zsirai)	125 Ft
* Természetbarát zsebkönyv '95 (dr. Ruzsicska Mária-Tálosi)	99 Ft
* Természetbarát zsebkönyv '94, '95 együtt	140 Ft
* Egy pétervári vadászat (Zichy Mihály, 1871) (első kiadás)	295 Ft
* Szudánban vadásztam (Almásy László, 1927) (Előszó: Dr. Krizsán L.)	295 Ft
* Jó vadászatot (Illosvay Ferenc) (az 1942-es kiadás ismétlése)	520 Ft
* Ötven vadász emlékeiből (Szerk.: Tálosi István)	450 Ft
* Vadászkürtjelek	500 Ft

Könyveink megrendelhetők
és megvásárolhatók a fenti címeken
és egyes vadászboltokban

1995 az európai természetvédelem éve

Az Európa Tanács több mint 25 évvel ezelőtt indította útjára az első természetvédelmi kampányt, melyben világosan megfogalmazta a környezet megóvásának sajátos európai követelményrendszerét. A kampány alkalmat adott az Európa Tanácsnak arra, hogy kapcsolókat építsen ki Közép- és Kelet-Európa országaival és elősegítse ott védett területek kialakítását és fenntartását.

Ma már olyan súlyos a környezet veszélyeztetettsége, hogy nem elég a lokális környezetvédelem. Az aktív védelmi tevékenységgel ki kell lépni a védett területek határain túlra, egész Európában. Ezért határozta el az Európa Tanács, hogy az 1995-öt az „Európai Természetvédelem Évé”-vé nyilvánítja (az angol elnevezés – European Nature Conservation Year – rövidítése ENCY '95), kiemelt hangsúlyt helyezve a védett területeken kívüli védelmi tevékenységre.

Valamennyi európai ország – nemcsak a Tanács tagállamai – meghívást kapott a kampányba

való részvételre, így negyven ország közös munkája teheti nyilvánvalóvá: csak akkor van reális jövő Európában, ha minden emberi tevékenységet áthat a természetvédelem és biológiai sokszínűség (biodiverzitás) koncepciója.

A kampány célja: az ember és a természet harmóniájának megteremtése.

A védett területek jelentős részéről mindenfajta emberi tevékenység ki van zárva. Ez az alapvetően helyes koncepció ma már nem vezet átfogó megoldáshoz. A természetvédelmet olyan területekre is ki kell terjeszteni, ahol emberek élnek és dolgoznak. Az Európa Tanács kampánya ezt az új felfogást segít megértetni és elfogadtatni: nevezetesen, hogy a lakott területeken is biztosítani kell a természet elemeinek, a vadon élő növény- és állatvilágnak túlélését, fennmaradását.

Az ENCY '95 programjában részt vevő országoknak saját viszonyaira kell adaptálni a kampány alap gondolatát:

TERMÉSZETVÉDELEM A VÉDETT TERÜLETEKEN KÍVÜL

Az egyes altémák a környezetvédelem problémakörének különböző területeit fedik le: vízgazdálkodás, erdészet, mezőgazdaság, talajélet, városi élet, ipar, turizmus és szabadidő, közúti közlekedés, katonai és demilitarizált zónák.

Négy célterületet különösen indokolt kihangsúlyozni:

– Helyi, regionális és országos hatóságok.

A környezetvédelmi kezdeményezések nagy része ezen „döntéshozó” testületektől indul el, ezért az ENCY '95 kampánya során kiemelt szerepet kell kapniuk.

– „Környezet használók”:

Az emberek egyes csoportjai hivatásuk gyakorlása közben, mások a szabadidő eltöltése során „használják” a környezetet: farmerek, erdészek, horgászok, vadászok stb.

– „Területhasználók”:

Ez a csoport a turizmust, az építést, az ipart és közműsektort foglalja magába.

– „Ifjúság”:

Az ifjúság érdeklődése a környezetvédelemben nyilvánvaló, hiszen környezetünk jövője és az ifjúság jövője elválaszthatatlan.

Az ENCY '95 programjában nemzeti és nemzetközi rendezvények, események sorozata szerepel. Az egyes országok megalakították a nemzeti szervezőbizottságaikat s már az év elején elindult a gyakorlati szervezőmunka.

Magyarországon a program szervezésével és koordinálásával a KTM Természetvédelmi Hivatala a Magyar Madártani Egyesületet bízta meg. Jelenleg az érintett szaktárca a részletes programokon dolgozik.

Mivel az egész kampány kiemelt céljának tartja a közvélemény formálását, a széles körű tájékoztatást, a társadalom figyelmének és lelkiismeretének felkeltését, úgy érzem egyszerű lehetőség a vadgazdálkodás szakembereinek és a sportvadászoknak is, hogy bemutassák a vadgazdálkodást, mint aktív természetvédelmet.

Dr. Ignác Magdolna

KORONGLÖVÉSÉSZET '94

Sikeres évet zártak koronglövők 1994-ben, skeetes leányaink, Vasvári Erzsébet, Göbölös Ibolya, Igaly Diana világbajnokok, Gombos Károly dupla trapban Európa-bajnok, Igaly Diana női skeetben vb-bronzérmes, a duplatrapcsapat (Bodó, Demcsák, Gombos) Eb bronzérmes lett. Bodó Zoltán a vb-n szerzett negyedik helyével már olimpiai résztvevőnek tekinthető.

Junior traplövők ugyancsak helytálltak a vb-n. A Palkovics, Gerebics, Varga összeállítású csapat 5. helyet szerzett az erős mezőnyben. Enyi volt az örömeink 1994-ben. Bánatunk viszont annál több.

Az anyagi nehézségek miatt a sportág utánpótlása ellehetetlenült, lőtérrendjeink szaporodnak. A margitszigeti lőtér ideiglenesen betiltották, az ecseri úti lőtér hasonlóra számíthat. Korongvadász (Jagdparcours) lövők továbbra is külön úton járnak, ezzel is akadályozva a sportág megerősödését, a meglévő erők, eszközök egyesítését, pedig a 2000. évi olimpia új, közös számmal kecsegtet. A vadászlövők, valamint az olimpiai számokat lövő koronglövők, vezetők sürgős összefogása hiányában ismét hátrányba kerülünk a világ élmezőnyével szemben.

Befejezésékként egy jó hír. Az évvégi öregfiúk, amatőrök skeet, duplatrap és amerikai trapverseny várokozásokon felül sikerült. A „Vasvári Pál” és a Muráti Lili színésznő által patronált „Dóra Sándor” emlékversenyeken szép számú résztvevő közölt az értékes díjakért.

Legnagyobb örömeinkre az öregfiúk mellett a teljes válogatott és meglepően nagy számban amatőr versenyzők is részt vettek.

FOTÓ: POLSTER GABRIELLA

EREDMÉNYEK

Vasvári Pál 25 éves edzői munkásságának emlékére rendezett verseny

Skeet 20 korongra:

1. Mahut Zsolt, ERVA SC 17
2. Bálint Jenő, Dabasi Vt. 17
3. Cseh Antal, Dabasi Vt. 17

Skeet 50 korongra:

1. Tóth István 41
2. Csepcsányi Dezső, Egri Vt. 40
3. Nagy Varga Géza 38

Skeet 75 korongra: junior

1. Damásdi Tibor, BPLE 68
2. Kárl József, Bolyai KMFSE 67
3. Wolf Attila 61

Skeet 75 korongra: női

1. Igaly Diana, BPLE 65
2. Göbölös Ibolya, H. Bolyai ERVA 63
3. Hoszele Mária, BPLE 57

Skeet 75 korongra: férfi

1. Tuták György, Bolyai KMFSE 71
2. Talabos István,

Bolyai KMFSE 68

3. Suller László, Bolyai KMFSE 62

Öregfiúk versenye, 25 korongra:

40 év alattiak

1. Gombos Károly, H-Bolyai ERVA SC 23
2. Bodó Zoltán, H-Bolyai ERVA SC 22
3. Gál Csaba (Zalka) 22

40 és 50 év közöttiek:

1. Kontra Imre, Mezőtúr 24
2. Tanács János, Mezőtúr 23
3. Bondor István, Mezőtúr 22

50 év felettiak:

1. Kovács József, Mezőtúr 21
2. Dr. Korponai Árpád (KLIK) 21
3. Ágoston Mihály (Zalka) 19

I. Mezőtúr 108

II. Vidék vegyes 107

III. Volt KLIK-sok 101

IV. Volt Zalkások 96

Old Lady:

1. Igaly Józsefné (KLIK) 19

Dóra Sándor Emlékverseny:

Dupla trap 120: női

1. Igaly Diana, BPLE 97
2. Vasvári Erzsébet, H-Bolyai-ERVA SC 85
3. Hoszele Mária, BPLE 69

Dupla trap 150: férfi

1. Bodó Zoltán, H-Bolyai-ERVA SC 128
2. Talabos István, H-Bolyai KMFSE 110
3. Palkovics András, H-Bolyai KMFSE 110

Amerikai trap 50: amatőr I.

1. Tuták György, H-Bolyai KMFSE 45
2. Suller László, H-Bolyai KMFSE 40
3. Ujj Kristóf, H-Bolyai KMFSE 29

Amerikai trap 50: amatőr II.

1. Domok László, H-Bolyai KMFSE 44
2. Mahut Zsolt, ERVA SC 40
3. Fazekas Péter, ERVA SC 40

Szomjas Ede „Öregfiúk Bajnoksága”

Amerikai trap 50: 50 év alattiak

1. Tizekker Béla 45
2. Kiss Zoltán 44
3. Szomjas Ede 42

Amerikai trap, 50: 50-60 év közöttiek

1. Igaly József 47
2. Balogh János 37
3. Bakonyi István 33

Amerikai trap 50: 60 év felettiak

1. Gál Ferenc 41
 2. Kádas József 40
 3. Misák Imre 39
- I. ERVA SC 116
II. H-Bolyai KMFSE „A” 114
III. H-Bolyai KMFSE „B” 108

Gombos Károly

NAGY MAGYAR VADÁSZOK

Mint az a szarvasfi
Anyja után rí
Ha tőle eltévedt:
Szívem úgy hal, vész,
Halálra már kész,
Hogy oda nem mehet

Ti mezők, hegyek,
Berkek, szép völgyek,
Kiben gyakran jártam:
Szép szelid vadat,
Hangos madarat
Ott hallottam, láttam."

BALASSI BÁLINT: SIRALMAS NÉKEM

BALASSI BÁLINT (1554–1594)

A fenséges felvidéki históriás költő, a végvári vitéz, a magyar amphion életsorsát, életútját sok-sok homály fedi. Szinte a csodával határos, hogy a harcokban, száműzetésben edzett költő, oly csodálatos verseket alkotott, melyeknek nincs párja a magyar irodalomban, és ha netán angolnak született volna, akkor Shakespeare mellett emlegetnék a világirodalomban. Pedig világirodalmi méretű és tudású költő volt, ismerte a lengyel, horvát, szlovák korabeli énekeket, de a török nyelv és dalok sem álltak távol tőle. Latitudása pedig azonos volt a korabeli bölcsékével.

Zólyom várában született 1554. október huszadikán, reggel kilenckor, de érdekes, hogy Kékkőn, a Balassiak sasfészékében jegyezték be az anyakönyvbe. Mondják is a kékkőiek, hogy akár ott is született volna, Kékkő várában, ahová olyan gyakran visszatért és örömmel tartózkodott, mert tagadhatatlanul imádta a nógrádi tájat, ahol hegyek, völgyek váltják egymást és hegyi patakok szelik át a vidéket. „Ez a táj különösen is Isten kedves tája volt már akkor is, mert a legnagyobbakat adta: Mikszáth Kálmánt, Madách Imrét a magyar irodalomnak, és előtte Balassit. Balassi Bálint az áldott szép napot és a sik mezőket innen érezhette valamikor a tizenhatodik század derekán. Azt is tudta, hogy áldott szép pünkösddnek gyönyörű idejében és nehéz időkben is a seregekben kellett harcolnia, emberként helytállnia, és ő volt a legbűnbánóbb ember is” – mondta Czine Mihály irodalomtörténész, a kékkői vár udvarán, az októberben avatott domborműnél (a dombormű Oláh Szilveszter szobrászművész alkotása), számos ünneplő előtt, ahol magyarok és szlovákok egyaránt tisztelegtek a nagy magyar költő emlékének.

Szülföldjén, a zólyomi várban még júniusban avatták fel emlékművét, amely dombormű (Kő Pál szobrászművész munkája) és a felirat szlovák–magyar nyelven hirdeti a táj nagy fiának emlékét.

Kemény szálok kötötték a történelmi felvidékhez, de nemcsak szü-

lőföldjén fordult meg, hanem 1588-ban Érsekújvárott száz lovas hadnagya lett, amelyről rokonának, Kapy Sándornak március 7-én imígyen adott hírt: „Az Istennek hála én egészségben vagyok. A császár fizetésemet és helyemet úgy és ott rendelte, amit szinte kívántam, Újvárbán.” Am az érsekújvári szolgálat nem hozott sikert neki, Zamária főkapitány feleségével szerelmi kalandba keveredett, s ez súlyos botrányal végződött és a költő elszegényedetten hagyta el Újvárt, a végvári vitéz katonai pályája derékba

tört. Olyannyira, hogy néhány esztendővel később, pontosabban 1593. március 21-én Pozsonyban keltezett levelében Batthyány Ferencnek ezeket írta: „Nd elmenté után jutottak vala valami új versek elmémre. Poszedarszkyknak adtam, Nd kérje el tőle. Nem rosszak bizony, az mint én gondolom. Ha Nd a gyűrűt Fulviának megküldené, bizony oly verseket küldhetnék, hogy az Stelmaster leányának (ha érteném) megimelyednék az gyomra belé miatta!

– az én roh lovamot és fakó lova-

mot én tizenkétszázért adám el egy német úrnak. Két százat ugyanitt megad benne, az ezerét otthon adta meg házamnál, mert oda jü az lovakért velem. Mindent ott megadja az árát, ottan Erdélbe megyek enmagam is lovat venni esmét az pénzzel. Én vén cigánkint csak cseréléssel élek ezután, mert látom, hogy az jó királnak nem kellek...”

Mindezeket halála előtt egy esztendővel vetette papírra, és nagyon szomorú, hogy a reneszánsz tudású költő, Bornemissza Péter tanítványa, szerelmi csalódott Losonczy Annával, sikertelen házassága után Dobó Krisztinával, lókupeckedéssel foglalkozott: „Én vén cigánkint csak cseréléssel élek ezután...” – írta szívbemarában.

Aztán jön Pálffy Miklós hívó szava, a költő újra nyeregbe pattant, sok-sok csata után, kemény karokkal harcolt Kékkő visszafoglalásáért és 1594 tavaszán ott találjuk Esztergom várában, amelyet a török nagy erővel ostromolt. Ágyugolyó találata érte combjait és a szakszerűtlen, gondatlan orvosi kezelés következtében 1594. május harmincadikán átadta lelkét a teremtőnek. A hazájáért halt meg, a hazaszeretet áldozata, hamvai a hibbei templomban pihennek édesapjával és Ferenc testvérével...

Balassi Bálint természet iránti szeretete ott rejlik verseinek majdnem minden sorában. Lovasnak és deli vadásznak sem volt utolsó, és hogy mennyire ismerte, becsülte a sólyommadarakat, azt az alábbi, mélységes szerelemmel, s szeretettel átítatott versszakában is érzékelhetjük:

„Immár sólymocskádat,
Kedves madárkádat,
Kit karodon hordoztál,
Klárissokkal rakott,
Skófiummal varrott
Lábzsínóron tartottál,
Bocsásd el békével.”

A nagy magyar vadászra, a szerelmes lírikusra, akinél a természet szeretete és a szerelem az élet forgatóközpontja volt, emlékeztünk halálának négy évszázados évfordulóján.

Felvidéki Mátyás

VADÁSZATTÖRTÉNET

AZ EGYKORI FŐISKOLA TANULMÁNYI VADÁSZTERÜLETÉRŐL

(Dr. Roth Gyula professzor kéziratföredékeiből)

I. rész

A kézirat, az abban hivatkozott adatokból következtethetőleg az 1930–31-es években készülhetett egy erdészeti közgyűlésen előadandó referátum alkalmából. Az anyag sok értékes és érdekes adatot, utalást tartalmaz az erdész „Alma mater” egykori tanulmányi vadászterületéről (a mai Soproni Hegyvidéki Erdészeti, illetve a Roth Gyula Vadásztársaság területe) és általában az első világháború utáni vadgazdasági és vadászati viszonyokkal és problémákkal, a vadgazdálkodás újbóli felélesztésével és fejlesztésével kapcsolatban. Rendkívül hasznosak azok az adatok, amelyek a szarvasállomány, az őz és a siketfajd előfordulására utalnak, de nem kevésbé érdekesek az apróvadállomány elnéptelenedését visszatükröző adalékok sem.

Említést tesz több ízben is a térségben elharapódzott orvadászatról és a vadállományt dézsmáló kóbor ebek rendkívüli kártevéséről, az ezzel kapcsolatos – maihoz hasonló – társadalmi hangulatról stb., szóval mindarról, ami a háborúk, forradalmak, társadalmi és politikai „földrengések” mindenkor velejárái, „utóregése”, amelyek szinte kísértetként követik, kísérik a vadászat történetének napjainkig vezető, buktatókkal és útvesztőkkel szaggyatott útját...

Bármint van, Roth Gyula professzor, a magyar erdészek és vadászok nemzetközi tekintélyű tanítómesterének, az erdőművelés, a vadászat- és a halgazdálkodástan egykori előadó tanárának véleményét érdemes elolvasni és megiszivlelni: hozzásegíthet bennünket a vadászat ügyének esetenkénti józan mérlegeléséhez, megítéléséhez és az olykor szövevényes útvesztőkből való kivezető ösvény meglegeléséhez.

Ehhez – mármint a vadgazdálkodás és a vadállomány mai megítéléséhez – nyújt támpontot a csatolt két kimutatás. Ha meggondoljuk, hogy a szarvasállomány az egykori főiskolai vadászterületen (a jelenlegi Roth Gyula Vt. területe) az 1990–1994-es évek viszonylatában kerekén 150 darabra tehető, a vaddisznó mintegy 40–50 egyeddel képviselt (a törzsállomány) és az őz is közel 200-ra becsülhető, akkor aligha kétséges, hogy a mai kor vadászainak – egyelőre – nem sok panaszkodásuk lehet a vadászati lehetőségek tekintetében. Különösen akkor nem, ha figyelembe vesszük Roth Gyula professzor úr ama közlését, miszerint szarvas az 1870–1880-as

évek között jelent (-hetett) meg ismét a soproni erdőkben.

Nyúlban és fogolyban – az 1970-es évekkel összehasonlítva – ez a terület is szegényebb lett az erdők peremén húzódó területrészekben, azok összetétele (növénykultúrái) és igénybevétele (zavartsága), valamint intenzív kezelése folytán a mainál lényegesen jobb állapotra aligha lehet számítani. Az 1920-as évek elejéhez hasonlítva viszont lényegesen jobbnak bizonyul.

A vaddisznó történelmi idők óta 1954. évben került először (ismét!) terítékre a brennbergi területre-szen, (Dr. Tompa Károly volt a szerencsés elejtő.) Az utóbbi 10–15 évben viszont már évi 50–100 darabos terítékek jellemzők ebből a vadfajból. Ezzel (is) sokat bővült a vadászati lehetőség a soproni hegyvidéki (és környékbeli) erdőkben.

Visszont eltűnt a siketfajd és a császármadár is – főleg az erdők intenzív igénybevétele, szerkezetváltása és zavartsága következtében.

Mindezeket csupán azért említem meg, hogy a néhai Roth Gyula professzor úr kéziratában foglaltak értékeléséhez legyen némi összehasonlítási alapunk.

Mielőtt azonban rátérnénk az 1920-as évek vadgazdálkodási viszonyait elemző visszaemlékezésre, szabadjon bemutatnom Roth Gyula professzor személyét és szakmai „portréját”.

Sopronban született 1873-ban és itt is hunyt el 88 éves korában 1961. január hó 7-én. A selmecbányai erdészeti főiskola elvégzése után erdőmérnöki oklevelet 1898-ban szerzett – kitüntetéssel. E két dátum között páratlanul gazdag élet bontakozott ki, felölelve hazánk kiegyezés utáni fénykorát és a két világháború embert és jellemet próbára tevő valamennyi velejáráját.

Dr. Roth Gyula Kossuth-díjas egyetemi tanár a mezőgazdasági (erdészeti) tudományok doktora az Erdészeti Kutató Intézet volt igazgatója, az Erdőmérnöki Főiskola erdőművelés, vadgazdálkodás és halászati tanszékének vezető tanára volt 1944-ig, nyugalomba vonulásáig. Az erdőműveléstani tanszék vezető teendőit azonban, mint meghívott előadó, 1947-ig látta el. A vad- és halgazdaságtant – néhány év megszakítással – továbbra is (1944–1952 és 1957–1959 között) ő oktatta.

Pályafutását a lugosi állami erdőigazgatóságnál kezdte. További szolgálati helye a görgényszentimrei erdész szakiskola, majd Sel-

mecbánya volt, ahonnan az első világháborút követő összeomlás az Erdőmérnöki Főiskolával őt is Sopronba, szülővárosába sodorta.

Szakmai tevékenységének, széles körű munkájának az eredményeit közel 200 értekezés öleli fel. Kiemelkedő munkája az 1935-ben megjelent kétkötetes „Erdőműveléstan”, amelynek III. kötete nyugalomba vonulása után, 1953-ban jelent meg.

Roth Gyula professzornak kiemelkedő szerepe volt a nemzetközi erdészeti tudományos életben is. Részt vett az erdészeti kutatóintézetek nemzetközi kongresszusain, ahol előadásokat tartott. A Nancyban rendezett kongresszus (1929) pedig elnökévé választotta. Ebben a minőségében szervezte meg hazánkban az erdészeti kutatóintézetek szövetségének IX. kongresszusát (1936-ban), amelyen 92 külföldi kutató vett részt és 15 napig tartott, s amelyen ő maga 7 előadást tartott. Ez a rendezvény munkásságának (egyik) kiemelkedő eredménye volt. Ennyit dióhéjban Roth professzor tudományos pályafutásáról.

Mindezt azért tartom fontosnak elmondani, hogy megadjam a továbbiakhoz az alaphangot, miszerint: *nemzetközileg is ismert és elismert kiváló erdész (erdőművelő) szakember is lehet lelkes híve a vadászatnak, s mi több, ezt nemcsak a szakmai szélsőségekkel (sovinizmus), hanem még a vadászokkal szemben is vállalni és megvédeni mindig – rendületlenül – kész.* Mindez kitűnik több megnyilatkozásából és egyetemi előadásából éppen úgy, mint a most közreadandó kéziratának – illetve elhangzott előadásainak – hagyatékaiból is.

Aki pedig még az év 365 napjából több mint 100 alkalommal képes az erdőt járni azért, hogy meggyőződjön a vadállomány helyzetéről és megvédje azt, az nem lehet más, mint „igaz vadász” a szó nemes értelmében. És nem „laikusként”, hanem felvértezve az erdészet – és vadászat-tudomány (leg)magasabb ismereteivel...

A kézirat eredeti szövege:

„Aligha tévedek, ha azt állítom, hogy ez az első eset, hogy hazánk erdészeti közgyűlésének programján vadászatról szóló előadás szerepeljen, sőt, mi több, hogy ilyen tárgyú előadás tartására a szakközönség köréből jött legyen felszólítás, pedig nem csak kivá-

natos, hanem egyenesen szükséges, hogy több figyelmet szenteljünk a vadászat kérdéseinek és nem csak előadás tárgyát képezze ez itt, hanem széles körű vita és megvitatás alá kerüljön ez a kérdés körünkben. Nagyon kíváncsún tartom, hogy egyik közgyűlés tárgysorozatára legyen tűzve az a kérdés: Mit jelent a magyar erdőgazdaságnak a vadászat, mi annak oka, hogy annyira elhanyagoltuk, szinte kiküszöböltük azt hivatalos tárgyalásainkból és irodalmunkból: mit kell tennünk, hogy egyrészt visszaszerezzük az ezen a téren minket megillető vezető szerepet és másrészt a magyar erdőgazdaság keretében megadjuk a vadászatnak az egész vonalon azt a szerepet, amely megilleti azt.

A Tiszajobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesületé az érdem, hogy folyóiratában elsőnek külön rovatot nyitott a vadászatnak, ezzel jogot szerzett, de egyúttal kötelezettséget is vállalt az iránt, hogy tovább is menjen ezen az úton, ha ebben támogatja a másik két vidéki egyesület is kezdeményezésével remélhetőleg elérheti azt is, hogy az újra ébredő Országos Erdészeti Egyesület is nyíltan és határozottan állást foglaljon a vadászat mellett és hivatalos folyóiratában ne csak rovatot nyisson annak, hanem címlapján is kifejezetten hirdesse azt, hogy a magyar erdőgazdaságba a vadászat is beletartozik.

Hiszen odáig jutottunk volt, hogy az okleveles erdőmérnök, technikai végzettségének magas ormáról sajnálattal nézett le a vadászó szaktársakra, akikben „Büchsenpannert, jágert” látott, az pedig nem magyar embernek való foglalkozás, nincs is számára magyar név.

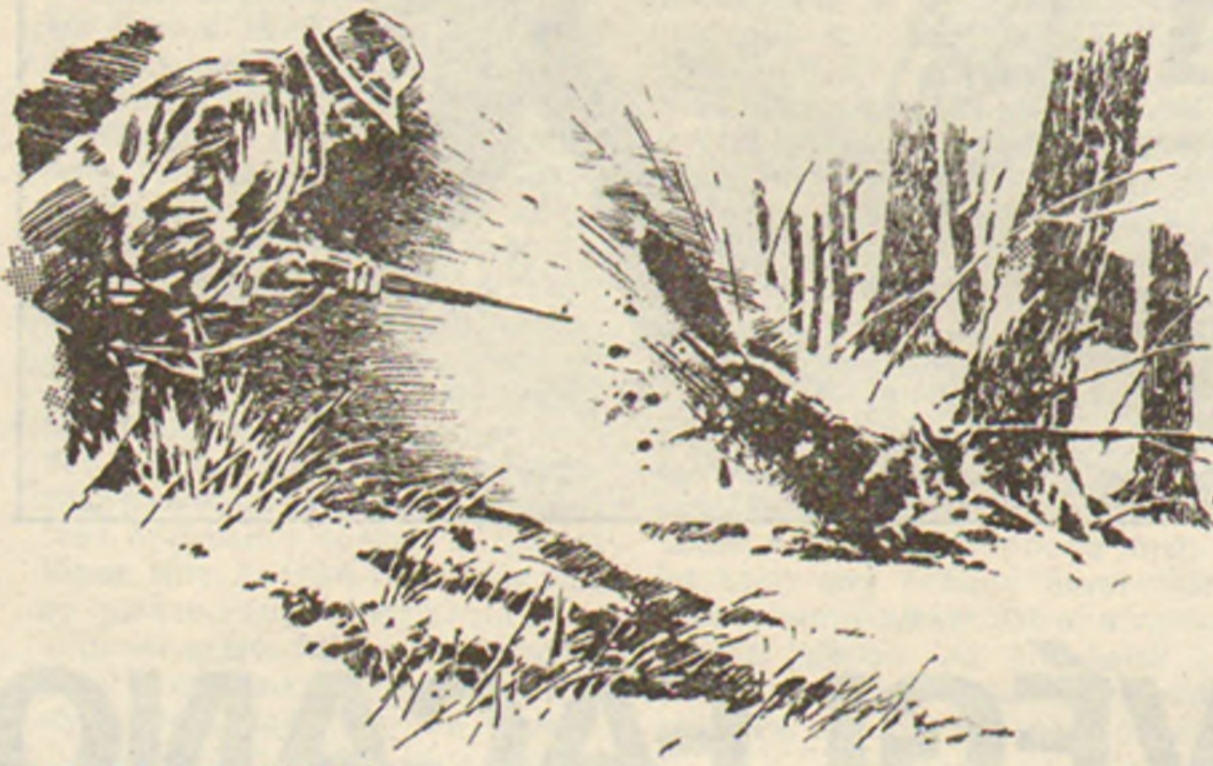
A főiskolán is egy időben csak kevés megbecsülés jutott ennek a tárgykörnek és súlyos küzdelembe került méltánylásának kivívása: a pénzügyminisztériumbeli urakkal, akik a szakoktatás számára az anyagi erőnek csordogálását akadályozták, még ma sem lehet elismertetni azt, hogy a vadászat nem csupán sport és szórakozás, léha időtöltés, hanem integráns része a magyar mezőgazdaságnak és nagyon fontos része a magyar közigazdaságnak, amelynek oktatása éppen olyan fontos, mint bármi más tárgy, tehát azt anyagilag is támogatni kell.

(Folyt. köv.)

Dr. Bencze Lajos
ny. egyetemi tanár

A VADÓR VENDÉGE VOLTAM

I. RÉSZ

MIKLOSOVITS LÁSZLÓ

Fél hét múlt pár perccel, amikor a keskeny erdei tisztásra értünk. A lombtalan fák között szürke homály derengett, a nap a vastag felhők mögött bujkált. Szél nem volt, csak kemény, csipős hideg.

– Ha ilyen marad az idő, jó vadászatunk lesz – jegyezte meg Pista barátom és vendéglátóm, a nem túl gazdag, nem túl neves társaság egyetlen vadőre. – Szedjünk egy kis gallyat, rakjunk tüzet, mire a nép megérkezik.

A bokáig érő reves hóból kibarapultak a szívós tölgyfaágak, melyeket a rájuk fagyott hótömeg tört le. Voltak ideiek és sokkal régebbiek is. Összekapkodtunk egy jó öltre valót, aztán Pista megszerkesztette a máglyát.

– Éppen csak hogy legyen egy kis parázs, füst meg láng. Jól fest az ilyesmi a vadászat kezdetén.

Hét előtt valamivel ütött-kopott Aro terepjáró kapaszkodott ki a keskeny erdei ösvényről.

– Ez Márton lesz, a vadászmeister – vélte Pista.

Különösebb jóstehetség nem kellett a megállapításhoz, Márton ugyanis a társaság járművét használta, s mivel egyedül volt jogosult ilyesmire, nem lehetett más-sal összetéveszteni.

Az Aro zúgott, csattogott, erőlködve berregett, azt vártam, hogy idő előtt kilehelje a lelkét, de nem tette. Becsülettel eltörtetett a tűzig.

– Jó reggelt, emberek! – haragta Márton, az ajtót kilökve. Hatalmas, nagyszál férfi volt, akit errefelé a „derék” jelzővel illetnek. Az arca pirospozsgás, a szeme szürös és nem túl barátságos.

– Maga? – nézett rám számonkérően.

– Pista barátja vagyok.

– Maga is vadőr?

– Nem, én nem vagyok vadőr.

Márton harakolt, köpött egyet. Először arra gondoltam, a véleményét fejezi ki, de kiderült, hogy tévedtem.

– A fekete fene! Száraz a torokom, hiányzik a reggeli papramorgó – mondta. – Nem merek inni, amióta megszendáztak. Képzeld csak, a múltkor idejött egy incifincig zsernyákpálánta, aztán hajtás előtt ellenőrizte a gárdát. Engem legelőször, mert hogy én vagyok a főnök. Nem ittam csak egy feles szatmári szilvát, mégis kiállított, szégyenszemre hazaküldött. Pedig annyi szesz csak élesíti a szemet, biztosabbá teszi a kezet.

– Elég biztos a te kezéd anélkül is – mondta Márton társa, egy alacsony, keszeg, középkorú férfi. – Az őszön is úgy ellótted előlem azt a nagy kant, hogy bárki azt gondolhatta, feléd tart éppen.

Márton önelégülten vigyorgott.

A társa intett felénk, aztán a tűzhöz ballagott, a kezét kezdte melengetni. Hosszú, finom ujjai voltak, ápolt körmökkel, akár valami sebésznek vagy zongoraművésznek. Hét után szállingózni kezdett a társaság. A találkozó ugyan pontban hét órára volt meghirdetve, de hát fél órát mindig vártak az elkésők.

Nem arattam osztatlan sikert. Gyanakodva szemléltek. Volt, aki bemutatkozott, kezét fogott velem, s elmorogta a nevét is, a többség azonban méregetett csak.

– Ez is vadőr? – kérdezte valaki.

– Nem, hiszen szemüveges – mondta egy rókakucsmás, jól táplált atyafi. – Szemüveges nem lehet vadőr!

Márton még köpött vagy három, ez azonban senkit sem zavart, láthatóan megszokták. Jöttek a hajtók is, mogorva, szikár, szálás férfiak. Egy részük az erdőgazdaságtól, többségük azonban a bezárt bányaüzem elbocsátott dolgozója volt.

– Jól ki lehet jönni velük – mondta Pista. – Rendes népek. Eddig csak szórakozásból vettek részt a vadászatban, legfeljebb azért a pár kiló húsert, amit esetenként kaptak, de most már egyre inkább rászorúlnak a napszámra is.

– Na, emberek! – emelte fel a hangját Márton. – Aki jött jött, aki nem, az otthon maradt. Két hajtást csinálunk a Bezerédi-oldalban, s délután kettőt a Lófigatón. Disznót lövünk csak, legfeljebb rókát, egyéb kártevőt. Hajtókra, egymásra vigyázzatok! A sort én vezetem fel, Pista a hajtást intézi.

– Sorsoljuk a lövéseket? – kérdezte a rókakucsmás.

– A füleden alszol, elnök úr? – vicsgorgott Márton. – Ha egyszer

azt mondom, a sort én vezetem, nyilvánvaló, hogy nem lesz sorolás! Mindenki oda áll, ahová mondom. Érthető? – Nem volt vita.

– Lemegyünk a Békaköig – mondta Pista a hajtóknak. Onnan jövünk vissza.

Vele maradtam, s jött még két sörétes puskás vadász is.

– Ennyien elegen lesztek, hogy a visszatöröket aprítsátok – mondta Márton.

A hó bokáig ért, ropogott a talpunk alatt, ahogy a rég nem használt ösvényen leereszkedtünk a völgybe. Vártunk kicsit, Pista tudta, mennyi idő kell ahhoz, hogy a vadászok elfoglalják a lövéseket, aztán széthúzódtunk, vonalba rendeződtünk, s nekivágtunk a hegyoldalnak.

Nem volt könnyű terep. A fegyver előbb a vállamra került, aztán keresztbevettem a hátamon, nehogy baja essék. Néhol négykézláb másztam felfelé, az ágak alatt bujkálva igyekeztem előre. A szomszédaim csendben baktattak, éppen csak meghajoltak ott, ahol én kutyamódra törtettem. Hiába, itt nőttek fel s a mindennapi élet is az erdőhöz, a hegyhez szoktatta őket.

Pista a sor közepe táján haladt. Nyílabb terepen végignézett a vonalon, de nem kellett intézkednie, magától is tudta mindenki a dolgát. Csendes hajtás volt. A disznó nem szereti a zajongást. Lärmára rohanva menekül, vagy ha már tapasztalta, mit jelent az ordítás, visszatör inkább a hangok irányába, mint hogy a puskások felé menjen. Kutyát nem hozott senki, s ezt hiányoltam is, de hát itt más volt a szokás, mint ahol eddig jártam. Pista vérebe a terepjáróban várt sorára, hogy az esetleges sebzés esetén megtegye a dolgát.

Egyelőre nem tűnt úgy, hogy szükség lesz rá. Nem hangzott egyetlen lövés sem, s a disznóknak sem lőttük nyomát.

– Pedig itt vannak – mondta baloldali szomszédom, egy szikár, fehér hajú ember, akinek a bőre alá lemoshatatlanul beette magát a szénpor, az arca, keze csaknem olyan fekete volt, mint egy szerezcsené.

– Miből gondolja? – érdeklődtem levegő után kapkodva.

– A fenyvesben lesznek. Ilyen időben mindig oda húzódnak. – Váratlanul felemelte a hangját: – Róka!

– Hol?

– Felfelé ment a hajlásban, éppen csak a farka hegyét láttam. Tamaskodva pislogtam, de nem izgatta magát miatta. Láthatóan hidegen hagyta, mit tartok felőle.

Másik szomszédom halkán füttyörszített, botjával néha megkocogtatta a fák törzsét. Egy idő után enyhébb lett az emelkedő. A puska a kezembe került, éppen akkor, amikor egy kicsivel feljebb álló fegyveres hajtótársam rálőtt valamire.

– Róka! – kurjantotta. A lélegzete fehéren szállt a fagyos hegyoldalban.

– Megvan?

– Valahol biztosan.

Mellettem ugrott ki. Szép nagy, szenes róka, tűzvörös bundával. A jobb hátulsó lába törötten fityeggett, s miközben felemeltem a puskát, eszembe jutott, hogy a róka állítólag tudja, kire kell rámennie ahhoz, hogy életben maradjon. A kezem remegett, tudom zihált, mielőtt azonban átadhattam volna magamat a kételyeknek, a szálkereszt a róka orra elé szívódott, s az ujjam szinte magától nyomta le a ravaszt. A dörrenést elfojtották a havas fák, a róka viszont hatalmas bukfencet vágva csapódott egy öreg bükk ezüstszürke törzséhez. Nem is mozdult többé.

A szerencsés elejtő meglepette a kalapját, és visszatalpalt a zsákmányért.

Szép nagy róka volt. Miért nem tudott egyből felém jönni? Akkor most gazdagabb lennék egy prémiummal. Lehet persze, hogy ha azonnal kiválaszt magának, simán elhibázom, s akkor most még nagyobb lenne a mérgelem. Így legálább megmaradt a szép lövés emléke, meg különben is bolhás egy ilyen róka, s a bolhák, ha érzik, hogy hűlni kezd a gazda, új táplálék után néznek nyomban. Vakaródzhat az a nyavalyás zöldkalapos, aki cipeli... (folyt. köv.)

Magyar László

HÉTVÉGI FÁCÁNOZÁS

HA SZERÉNY, HA GAZDAG A TERITÉK MINDANNYIUNK SZÁMÁRA EZ A KÖZÖS SZÓRAKOZÁS. EGYÜTT TAPOSSUK A SZÁNTÁST, JÁRJUK A HATÁRT ÉS ÖRÜLÜNK A KÖZÖS SIKERNEK. A MAGUNK, VAGY A SZOMSZÉD PARÁDÉS LÖVÉSE MAJD A TERITÉKET GAZDAGÍTJA. LAPZÁRTÁ-

IG NEM IGEN ÖRÜLHETTÜNK A TÉLNEK, A KOPOGÓSRA FAGYOTT HATÁRBAN MESSZIRŐL KELŐ, DE ANNÁL GYORSABB FÁCÁNOKNAK, NYULAKNAK. AZ AZ IDŐ MÉG HÁTRA VAN, AMIKOR A KEMÉNY IDŐ ÖSSZEKAPJA A MADARAKAT ÉS EGY-EGY ALKALMAS HELYEN CSAKÚGY

ROPOG A PUSKA, AMELY TALÁN A LEGSZEBB ZENE A LUSTULÓ VADÁSZFÜLNEK. DE ÍGY IS FESZÜL A TUDÓ, ÉS ESTÉRE KELVE SENKIT NEM KELL ELRINGATNI, MERT A FRISS LEVEGŐ, A MOZGÁS, A NEHÉZ TEREPEEN VÉGZETT „SÉTA” MEGHOZZA A MAGA GYÜMÖLCSÉT. EGYMÁST

BÍZVÁST AZZAL VIGASZTALJUK, NEM A MENNYISÉG, HANEM A MINŐSÉG A FONTOS, ÉS VÉGTÉRE IS ADDIG SEM VOLTUNK OTTHON.

POLSTER GABRIELLA KÉPRIPORTJA

SHOT SHOW 1994

Tizenhatodszor rendezték meg a világ legnagyobb fegyverkiállítását a texasi Dallasban. 1250 kiállító, 16 ezer szaklátogató az idei mérleg. Az Egyesült Államokban folyó fegyverellenes kampány nyilvánvalóan nem tudta csökkenteni a Shot Show üzleti sikerét. Sőt, a Clinton elnök által tavaly november 30-án aláírt „Brady-Bill”, azaz Brady törvényjavaslata, amely szigorítaná a fegyvertartást az USA-ban, éppen az ellenkező hatást váltotta ki. Az amerikaiak közül azok, akik soha nem vásároltak fegyvert, megrohanták a kereskedőket. Mindenki fegyvertulajdonossá akart válni, hiszen már van legális fegyvere, azt el nem veheti tőle még a törvényhozás sem. Jámbor családapák és családayák beszerezték pisztolyaikat, puskáikat „jó ha van” alapon. Karácsonyi ajándéknak valamirevaló családban legalább egy fegyver dukált. Így az ünnepek előtt a forgalom 100 százalékkal megugrott, s a legtöbb gyártó már

egész 1994-es termékválasztékát és mennyiségét eladta múlt év végén. Bob Delfay, az amerikai Nemzeti Lősport Szövetség elnöke azonban úgy nyilatkozott, hogy bár az üzlet hallatlan fejlődést ért meg, a jövőre nézve a kilátások cseppet sem biztatóak. Ugyanakkor nem szabad elfelejteni, hogy az USA-ban 25 millió vadász van, ők pedig el nem hanyagolható szavazatokat jelentenek, ráadásul nem csekély gazdasági tényezőt, hiszen évente milliárdokat költenek szenvedélyükre. A fegyverpiacon a fellendülést a fentiek miatt nem új modellek okozták, hanem a politikai elképzelések. Igazi újdonság alig akadt, a tavaly bemutatott újdonságokat egyetlen modellel sem érte el. Az európai vadászok számára szokatlan, hogy nemcsak nagyvadra sörétes puskával lőnek. Nos, az USA-ban is így volt ez hosszú ideig, most azonban a virginiai szarvast, épp így a vadpulykát szabad söréttel lőni. Ennek megfelelően egy sor, erre a

célra készített speciális sörétes fegyvert hoztak forgalomba huzagolt csővel, világítópontos irányzékkel. A Winchester 94 modell százéves évfordulójára 94 darab puskát készítettek el, az eredeti modelleknek megfelelően. Más régi modelleket is árusítanak ismét, nagyobb mennyiségben. A Shot Show-n évente elárverezik a „kiállítás puskáját” ez az idén egy gyönyörűen gravírozott Winchester 94-es modell volt, amely 37 625 dollárért talált gazdára. Érdekes Gerhard Scheller német cégtulajdonos véleménye, miért járnak az európai kis cégek az amerikai kiállításra: mindig találnak apró lyukakat a piacon, amelyeket a mamutcégek nem képesek lefedni, a kistermelő viszont rugalmasan tud ezekhez az igényekhez alkalmazkodni. A suhli üzletember a fordulat után alig néhány évvel már szép eredményeket ért el a nemzetközi piacon. Az európaiak a fenti érven kívül azért is mennek szívesen az USA-ba, mert ott al-

kalmuk van találkozni a dél-amerikai üzletemberekkel, akik Európába, az IWA-ra nem jönnek át. Márpedig a dél-amerikai piac óriási lehetőségeket jelent. A Shot Show kiállítóinak egyébként mindössze egyharmada képviselte a fegyverszakmát, a többiek kiegészítő felszereléseket, szabadidő-tevékenységet szolgáló tárgyakat kínáltak. Mintegy 200 kiállító például az ijázzal kapcsolatos cikkeket mutatta be. Hihetetlenül sokan foglalkoznak kések, török készítésével. Ez az ipar lassanként már nem a napi használatra termel, hanem gyűjtőknek. Még a löfegyvereket gyártók is készítenek késeket, feltehetően a jövőben várható korlátozások miatt új vevőkört kívánnak megnyerni az új profillal. Végezetül még egy érdekesség: a kiállítás vendége volt Mihail Kalasnyikov, az AK-47 feltalálója.

A Deutsches Waffenzournal 94/3. és a Visier 94/3. alapján

K. M.

A VADDISZNÓ KIHÍVÁST JELENT A VADÁSZOKNAK

Az Észak-Rajna-Vesztfáliei vadbiológiai kutatóintézet többnyire a legégetőbb gyakorlati kérdésekkel foglalkozik. Tavalyi előadássorozatának egyik fő témája a vaddisznó volt. A bonni vadásznapi alkalmából rendezték meg a kutatóintézet előadássorozatát, amelyen a szokásosnál több érdeklődő vett részt. Dr. Michael Petrak, az intézet igazgatója a kutatók és a gyakorlati szakemberek eszmecseréjén ismertette a tartomány vaddisznóállományának alakulását. Az utóbbi években rendre enyhe telek voltak, emellett a szokásosnál több kukoricát termeltek. A két tényező összehatásaként a vaddisznók szaporodási rátája elérte a 250 százalékot, és persze soha nem tapasztalt vadkárokat okozott a megnövekedett állomány. Az 1991/1992-es vadászidényben a tartományban rekordot ért el a teríték: 20 231 disznót ejtettek el a vadászok. Sajnos, a lőtt disznók nagy része kan és süldő, túlságosan kevés köztük a koca és a malac. Márpedig a tartomány lelövési tervei szerint a teríték 80 százalékának kocának, illetve kannak kellene

lennie. Lehetett vitatkozniuk a kutatóknak és a gyakorlati szak-

(amikor az erdőben kívánják tartani a vadat) stb.... Az is

embereknek, hogy vajon a kíméleti idő tartamán kellene-e változtatni, és vajon mekkora befolyása van az etetésnek, a helytelenül végzett szoktató etetésnek

gondot okoz, hogy a vadászok többsége attól fél, hogy vezető kocát lőnek agyon, és ezzel megzavarják a szaporodási ciklust, ezért inkább süldőket lőnek. Vi-

tatkoztak a jelenlévők azon is, vajon jobb megoldás-e az intenzív süldővadászat. Egyesek szerint igen, mások viszont arra hívtak rá, hogy egyre több koca-süldő van a területen. Sokak szerint a vaddisznóvadászatot elsősorban a vadkárok határozzák meg. Norbert Happ erdész viszont beszámolt az úgynevezett lüneburgi modellről, amelynek alapja, hogy az állomány nem- és kormegoszlását szabályozzák elsősorban társasvadászatokon és a mértékkel és következetesen végzett szoktató etetések segítségével. Önmagában az etetés nem okozhatja az állomány túlzott mértékű szaporodását. Dr. Bruinderling ismertette holland kutatótársa véleményét, amely szerint a túlságosan jó takarmányozás megmutatkozik a szaporodás mértékében. A fiatal vaddisznók nagyobb fehérjeszükségletét – amely a nagy vadkárok egyik oka nyáron a réteken –, a kutatók által kidolgozott új, magas fehérjetartalmú takarmánnyal szeretnék megoldani.

– km –

AZ 1993-AS ÉV TRÓFEA-BÍRÁLATI EREDMÉNYEINEK ÉRTÉKELÉSE

AZ ORSZÁGOS TRÓFEABÍRÁLÓ BIZOTTSÁG, VALAMINT A 19 ME-GYEI BIZOTTSÁG AZ 1993. ÉVBEN 29 857 TRÓFEÁT BÍRÁLT EL. EZ 4186-TAL KEVESEBB AZ ELŐZŐ ÉVINÉL, AMELY TALÁN VADGAZDÁLKODÁSUNK TÖRTÉNETÉBEN REKORDÉVNEK SZÁMIT. A VADGAZDÁLKODÁSI JELENTÉSBEN SZEREPLŐ ADATOKKAL ÖSZ-SZEHASONLÍTVAN – A NÉGY NAGYVADFAJBÓL – 1037-TEL (3,8%)

KEVESEBB TRÓFEÁT MUTATTAK BE. A BEMUTATOTT TRÓFEÁK 67,2%-ÁT BÉRVADÁSZATTAL ÉRTÉKESÍTETTÉK, EZEN BELÜL AZ ÉRMES TRÓFEÁK 85%-ÁT KÜLFÖLDI VADÁSZVENDÉGEK ZSÁKMÁNYOLTÁK. AZ ELBÍRÁLT TRÓFEAMENNYISÉGBŐL 4227 ÉRT EL ÉRMES MINŐSÍTÉST, EZ 14,2%-OS ÁTLAGOS ÉRMES ARÁNYT JELENT, AMI 2%-KAL GYENGÉBB AZ ELŐZŐ, 1992. ÉVI EREDMÉNYNÉL.

A TRÓFEABÍRÁLAT VADFAJONKÉNTI ELEMZÉSE:

A gimagancsbírálat eredményei:

Az elbírált 7567 agancs 1871-gyel kevesebb az 1992. évinél és 319-cel kevesebb a vadgazdálkodási jelentésben szereplő bikalelövésnél. Ez az eltérés egyrészt abból adódik, hogy a két éves bikák agancsának többségét – a magas bírálati díj miatt – nem mutatták be bírálatra (az összes elbírált agancs számnak mindössze 2,4%-a került ki a két éves korosztályból), másrészt a vadászok által ellopott, valamint a gázolások során összetört, elkallódott agancsok nem kerülhettek bemutatásra. Az éves lelövés jelentős csökkenését számos okkal lehet magyarázni. Mindenekelőtt azzal, hogy emberemlékezet óta nem volt ilyen gyenge és rapszodikus a bögés országshoz. Még egyetlen évben sem utazott haza eredménytelen vadászat után ilyen sok vadászvendég. A hagyományosan elismert jó területeken is (Gemenc, Gödöllő, Bakony stb.) jóval gyengébb eredmények születtek a vártnál.

A számszerű csökkenés mellett az átlagminőség gyengülése is kimutatható. A csapadékszegény téli és a rendkívül száraz tavaszi időjárás kedvezőtlen hatása jól érzékelhető a gyengébb fajsúlyalakulásban. Míg 1992-ben 227 10 kg-os agancstömeget meghaladó bika került terítékre, addig 1993-ban mindössze 158-cat mutattak be bírálatra. Ennek megfelelően az országos érmes arány 30,94%-ra csökkent. Ez csak 2%-kal marad el a korábbi évek átlagától és – a dél-dunántúli tájegység kiváló állományának köszönhetően – még mindig jó átlagminőséget mutat. A gyenge bögés miatt az idős korosztályból jóval kevesebb bikát sikerült terítékre hozni (mindössze 8%), így a vadászat eredményessége érdekében, az erőltetett vadászattal a 6-10 éves korosztály mellékbikáiból ejtették el az összetérték 45%-át. Nem csoda tehát, hogy a korábbi 4 év 4%-os aranyérmes aránya 2,9%-ra csökkent.

Minden hozzáférő vadgazda ismeri azt a tényt, hogy következmény nélkül az ígéretes agancsot viselő egyed nem szabad idő előtt terítékre hozni, mert az állomány nagymérvű elfiatalítása az agancsminőség gyengülését eredményezi. Lehet, hogy a középkorú bikák elejtése pillanatnyilag biztosítja a bevételt, de bizonytalanná teszi a jövőt. Az elfiatalodás a

jelenleg még kiváló agancsminőséget adó élőhelyek állományánál is jelentkezik már, de egyértelműen kimutatható ez a középhegységeinkben élő populációkban, ahol az utóbbi években végzett drasztikus létszámcsökkentés során folyamatosan a „legtöbb értéket” mutató bikákat ejtették el. Az elfiatalt állományok átlagos agancsúlya több mint 1 kilóval csökkent. A Mátra-, Börzsöny-, Vértes-, Pilis-hegységekben már csak elvétve akad 10 évesnél öregebb bika.

Megyéenként vizsgálva, a valósághoz legközelebb áll Zala megye, ahol 1992-ben 16%, 1993-ban már 18,5% volt a minuszpontos agancsok aránya. Bács-Kiskun megyében is közel járnak a valósághoz, a 39,1%-os érmes arány mellett 15,5% a hibás lelövés. Az elejtett mennyiség vonatkozásában Somogy megye évek óta kimagaslóan vezet. Az agancsok 45,14%-os érmes aránya alig marad el a zalai minőségtől (48,8%), ugyanakkor a minuszpontos agancsok aránya csak 11,8%-os.

A bizottságok többségének „elnéző” magatartása előbb-utóbb oda vezet, hogy akaratlanul is szakmai segédletet nyújtanak a szarvasállomány minőségének a lerontásához. A bírálat során számos kapitális agancsot érettnak ítélték meg, pedig viselője – jó esetben – állt érte meg a 9-10 éves életkort. A vilás koronájú agancsok zömét – kortól függetlenül – selejtenek minősítik, holott a második és a harmadik agancstól csak a legkiválóbb vérvonalaknál várható el a koronaképződés.

A dámlapátbírálat eredményei:

A bírálatra bemutatott 1085 dámlapát 122-vel kevesebb, mint ami a vadgazdálkodási jelentésben szerepel, s csak 42-vel marad el az előző, 1992. évitől. Annak ellenére, hogy évek óta panaszkodnak a vadgazdák, hogy nehéz értékesíteni a dámot, 68,6%-ra emelkedett a bérvadászattal elejtett dámbikák aránya. Igaz, hogy a teríték több mint 10%-át hazai bérvadászok zsákmányolták. Az éves érmes arány 31,61%-ra csökkent, ez azonban még jó minőséget tükröz. A rendkívül aszályos időjárás hatása jelentős súlycsökkenést eredményezett, ami különösen kimutatható a gyulaji állományánál. Az előző évekhez viszonyítva lényegesen csökkent az aranyérmes lapátok mennyisége. A hazai bérvadászok számának emelkedése is

jelentkezik a teríték összetételének változásában, mivel a 3 kg agancstömegűnél nagyobb kategóriából – a magas ár miatt – csak keveset ejtenek el. Az igények változásával egyre nagyobb nyomás jelentkezik a középkorostály bikaállományára, így csökkent a 10 év fölötti bikák lelövésének az aránya. Ezt jelzi, hogy 7% fölé emelkedett a minuszpontos agancsok aránya. Ilyen magas átlagminőség mellett országos szinten ez még elfogadható.

Figyelemre méltó, hogy a jó átlagminőségű dél-alföldi állományból zsákmányolt trófeák éremaránya 48,62% (ami az országos első helyet jelenti), ugyanakkor a minuszpontos agancsok aránya 4% alatt van. Nagyvadjaink trófeái közül a dámagancsok megítélésénél – mind a vadászok, mind a bírálatot végzők között – van a legtöbb bizonytalanság. Főleg ebből adódnak ezek a szembetűnő eltérések és nem kizárólag az egyes populációk agancsminőségének különbözőségével magyarázhatók.

A fenti eredmények igazolják, hogy a dámnak jelentős szerepe lesz a jövőben is a nagyvadgazdálkodásunkban, mivel a kedvező életkörülményeket kiváló trófeákkal hálálja meg. Néhány év múlva – ha a jelenlegi drasztikus létszámcsökkentési tendencia mellett sikerül megőrizni a minőséget – mind a külföldi, mind a hazai vadászvendégeknek jól értékesíthető nagyvadunk lesz.

Az őzagancsbírálat eredményei:

Az éves terítékből 17 593 agancsot mutattak be, amely 352-vel kevesebb, mint ami a vadgazdálkodási jelentésben szerepel és 2164-gyel kevesebb az előző évben elbírálnál. Ez a jelentős csökkenés főleg abból adódik, hogy a hazai vadászok jóval kevesebb bakot ejtettek el, illetve mutattak be, a magasnak ítélt bírálati díj miatt. A bérvadászok 11 920-at vittek bírálatra. Ez 1000-rel kevesebb az előző évinél. Az éves lelövésnek ez a 67,7%-a. Nem lett igaza azoknak, akik azt jósolták, hogy a golyóertett bakok elejtésének tilalma miatt elmarad a külföldi vendégek 50%-a. Az azonban beigazolódtott, hogy a hívási idényben a felajánlott bakoknak csak a töredékét sikerült értékesíteni. Az idénymódosítást főleg a gyenge anyagi helyzetű társaságok értékelték szinte büntetésnek, és sokan – arra való hivatkozással,

hogy későn jelent meg a rendelet, s már megkötötték a szerződést – felmentést kértek. Néhány felügyelő engedett a kérésnek és meghatározott számú golyóertett őzbak májusi elejtésére engedélyt adott.

Az agancsok minőségén megmutatkozott az őzek számára kedvező téli időjárás hatása. A májusi tilalom ellenére az agancsok 5,14%-a érmes minősítést ért el. (Az előző 12 év átlaga 6,5%.) Az 1992. évhez képest 77-tel csökkent az aranyérmes agancsok száma, és lényegesen emelkedett a 300 g-nál kisebb súlyú agancsok aránya. A legmagasabb érmes arányt Jász-Nagykun-Szolnok megye érte el 16,6%-kal. A 600 g-ot meghaladó kategóriából mindössze két agancs került bírálatra.

A vadásztatás szakszerűsége a papírforma szerint lényeges javulást mutat, mivel a minuszpontos agancsok aránya 5,4%-ra csökkent. Szektoronként értékelve hihetetlen negatív rekorderedmény született a HM EG területén, ahol közismerten az ország leggyengébb őzállománya él. A 355 agancs között mindössze 3 ért el érmes minősítést (0,85%), ugyanakkor a 9,3%-os minuszpontos arányával az első helyre került. Hasonlóan elgondolkoztató Jász-Nagykun-Szolnok megye eredménye, ahol az év legtöbb érmes agancsát zsákmányolták – közte 34 aranyérmes trófeát – a közel 17%-os érmes arány mellett a hibás lelövések aránya mindössze 4,11%-os. Ez a két példa mutatja, hogy a bírálati bizottságok szubjektív szemlélete milyen anomáliákat eredményezhet.

A fentiek igazolják, hogy újra át kell tekinteni őzgazdálkodásunk helyzetét és a potenciálisan jó adottságú területeken kiemelten kell kezelni a kiváló genetikai képességekkel rendelkező állományt.

A mufloncsiga-bírálat eredményei:

Bírálatra mindössze 799 csigát mutattak be, holott a vadgazdálkodási jelentésben 1043 kos lelövése szerepel. Erre nehéz egyértelmű magyarázatot adni. A legvalószínűbb, hogy az egyes területeken végzett kiméletlen létszámcsökkentés során áldozatul esett 1-2 éves kosok minuszpontos csigáját szívesen bemutatni. Jelzi ezt, hogy

az elbírált csigák 82%-át bérvadászok ejtették el.

1990 óta csökken az elbírált csigák száma, ugyanakkor a viszonylag magas érmes arányban nincs lényeges változás. Az utóbbi három év érmes aránya 25,1%. A hibás lelővések aránya 15,39% ez – érthetetlenül – néhány %-kal csökkent az elmúlt évekhez viszonyítva, ugyanakkor általános a panasz, hogy „elfogytak” a 6 évesnél idősebb kosok. A kormegosztási adatokat értékelve látható, hogy a fiatal 1–3 éves korosztályból bemutatott csigák aránya mindössze 23%. A 4–6 éves kosok közül került ki a teríték közel 65%-a. Figyelemre méltó, hogy míg korábban a külföldi vendégvadászok mérsékelt érdeklődést tanúsítottak a 70 cm-nél hosszabb csigák iránt, az utóbbi években szinte minden 80 cm-nél jobb csigával értékesített kost el lehetne adni, ha lenne.

A vadkanagyar-bírálat eredményei:

A nyilvántartás adatai 42 851 vaddisznó elejtéséről adnak számot. Mivel a jelentésben nem különböztetik el a

nemeket, ezért pontosan nem ismerhetjük a vadkanok számát. Bírálatra összesen 2813 agyart mutattak be, ami az éves teríték 6,5%-át jelenti. Az elbírált agyarak 63,8%-át bérvadászattal értékesítették. Az érmes agyarak aránya 15,39%. Mivel a bírálati díj viszonylag magas, – néhány kivételtől eltekintve – a hazai vadászok csak az éremvárományos agyarakat mutatják be.

Összefoglalva az 1993-as bírálati eredményeit, megállapítható, hogy mind mennyiségben, mind minőségben visszaesés történt az előző három év átlagához képest. Ez természetes következménye a több éve folytatott intenzív létszámcsökkentő vadászatnak. Bár országos viszonylatban az állományok létszáma és minősége még elviselhető mértékben csökkent, sajnos azonban egyre több területen folyik már túlhasznosítás, különösen a jó trófeaminőséget adó fiatal és középkorosztályok rovására.

Bár bizonyíthatatlan, de meggyőződéssel állítható, hogy az őz esetében legalább 30%, a többi nagyvad esetében legalább 20-25%-os elejtés nincs dokumentálva. A vadászatból

képződő bevétel oly sok csatornán folyik szét, hogy szinte ellenőrizhetetlen, s így egyre kevesebb pénz forgatható vissza a vadgazdálkodásba. Ezt a sokirányú terhelést sajnos egyetlen populáció sem tudja jelentős károsodás nélkül elviselni.

A vadászati törvény megjelenéséig feltétlen szükséges a jelenleg érvényes miniszteri rendelet néhány pontjának módosítása. Ezek közül néhány:

– Mivel a vadászás legtöbb esetben éjjel folyik, rendeletileg korlátozni kell, esetleg teljesen megszüntetni a reflektor használatát. Ezzel nemcsak a vadászás szűrhető ki, de biztosítjuk a vad nyugalmát is.

– Meg kell tiltani a tarvad nyári vadászatát.

– Meg kell tiltani a szarvas terelővadászatát. Az utóbbi években polgárjogot nyert a vaddisznóhajításban történő szarvaslövés. Sok esetben több szarvas kerül így terítékre, mint vaddisznó.

– Módosítani kell a bírálati díjtáblázatot oly módon, hogy a gyenge minőségű, selejt trófeák bírálati díját csökkenteni kell, míg az érmes trófeák után magasabb összeget kell meg-

állapítani. Így a fiatal korosztály gyenge trófeáiból is több kerül majd bemutatásra.

– Az egyes megyei bizottságok a bírálati munka arányát tekintve nagymértékben különböznek, munkájuk a működési idő meghatározásával tehető gazdaságossá.

– Az országos hálózat működtetése a jelenlegi formában sok többletkiadást jelent és a csökkenő trófeaszámmal arányosan csökkenő bírálati díjak nem nyújtanak elegendő fedezetet.

– A külföldi és a hazai bérvadászok kivételével a takarékoság érdekében meg kell szüntetni a havonta történő trófeabemutatói kötelezettséget.

– A bírálati rendszer átszervezése során a kedvező tapasztalatok mellett jelentkeznek megoldandó problémák is. Így például az Országos Trófeabírálati Bizottság és a Megyei Trófeabírálati Bizottságok három FM-főosztály irányítása alá tartoznak, ami többek között nehezíti a gyors és közvetlen intézkedés lehetőségét.

Bognár Gábor
OTB titkár

Szidnai László
OTB elnök

Az 1994. évi bögési időszak értékelése

Az enyhe téli időjárás és a szokatlannul csapadékos tavasz kedvezően hatott a vegetáció fejlődésére. Évek óta először a tavaszi erdő cserjeszintje és aljnövényzete olyan jó táplálékvalasztékot kínált, hogy minden reményünk megvolt arra, hogy a bikák agancsfejlését kiváló lesz. A kedvező tavaszt az év század legaszályosabb nyara követte, amely érzékenyen érintette a mezőgazdaságot, ugyanakkor már nem befolyásolta az agancsfejlést, mert az idősebb bikák agancsa már júliusra kifejlődik. Sajnos, a kánikula még szeptemberben is folytatódott, így megismétlődött a tavalyi év gyenge bögése. A dél-dunántúli tájegység szokásos augusztus végi bögése csak szórványosan jelentkezett, és ezért a szeptember elején érkező vendégeket néma erdő fogadta. Az első héten ismét számos vendég utazott haza vadászélmények és trófea nélkül. Szeptember 10. után, ha rapszodikususan is, de végre megindult a bögés. Zala, Somogy, Baranya, és Tolna megye néhány területén egy-egy napra a régi szép időkre emlékeztető hangversenyekben lehetett része a szerencsés vadászoknak. Nem mondható ez el a középhegységeink területére, ahol még szeptember 20. után is csak elvétve volt bögés, főként lővilág után és előtt, az éjszakai órákban.

A kedvezőtlen időjárás mellett a gyenge bögéshez hozzájárult a területek mérhetetlen zavartsága is. A nyári szárazság után a néhány napos esőzés hatására elképzeltetlen mennyiségű gomba nőtt, így a gombászok serege árasztotta el az erdőket, pirkadattól alkonyatig. Ezenkívül az éjszakai, tiltott, reflektoros vadászat is mérhetetlen károkat okozott.

Hubertusz Vt., Nagykanizsa, 1994. szeptember, 14,37 kg, 255,95 IP, 13 éves

Gemenci EVG, Karapancsa, 1994. szeptember, 11,78 kg, 234,37 IP, 11 éves

A nehézségek ismeretében a bírálatbizottságok eredményeit összesítve magunk is csodálkoztunk, hogy az eredmények nem sokban maradtak el a tavalyitól. Mindezek ellenére nincs ok semmiféle „önleégültségre”. Október végéig 5344 gim-szarvasagancsot mutattak be bírálatra, amelyek 77%-át külföldi bérvadászok zsákmányolták. Az országos érmes arány 36,5%, a mínuszpontosok aránya 11,1%-os, ami jelzi, hogy az ígéretes agancsú, középkorú bikákból a megengedettnél többet ejtettek el. Az érmes agancsok 91%-a bérvadászattal került terítékre. A fotóinkon bemutatott agancsok arról tanúskodnak, hogy a kiváló dél-dunántúli tájegységben van még tartalék az idős korosztályokban. Összességében elmondható, hogy 1993-ban az éves összes terítékből levont kedvezőtlen tendenciák tovább folytatódtak és a nagyvadgazdálkodással kapcsolatban javasolt sürgős védelmi intéz-

kedéseket tovább halogatni nem lehet, mert csak ezektől várható érdemi javulás.

Sz. L.

SEFAG Zselici Erdészet, 1994. szeptember, 12,58 kg, 247,59 IP, 12 éves

Mecseki EFG, Vajszló, 1994. szeptember, 13,35 kg, 230,47 IP, 12 éves

Frankonia

TRÓFEA KFT. AJÁNLATA:

DECEMBER HÓNAPBAN AZ ALÁBBI BOCKBÜCHS ÉS SÖRÉTES VADÁSZFEGYVEREKET REKLÁMÁRON AJÁNLJUK MEGVÁSÁRLÁSRA:

ZP-149 TÍPUS 12/70 KALIBERŰ EGYMÁS MELLETTI CSŐVEL
BRÜNNER TÍPUS 16/70 KALIBERŰ BOCK RENDSZERŰ SÖRÉTES FEGYVER
ZH-304 TÍPUS 12/7 x 57 R KALIBERŰ BOCKBÜCHS FEGYVER
ZH-308 TÍPUS 12/7 x 65 R KALIBERŰ BOCKBÜCHS FEGYVER
BRNO 502 TÍPUS 12/.30-06 KALIBERŰ BOCKBÜCHS FEGYVER
BRNO 502 TÍPUS 12/7 x 57 R KALIBERŰ BOCKBÜCHS FEGYVER
BRNO 502 TÍPUS 12/5,6 x 52 R KALIBERŰ BOCKBÜCHS FEGYVER
BRNO 502 TÍPUS 12/222. REMINGTON KALIBERŰ BOCKBÜCHS FEGYVER
BRNO 502 TÍPUS 12/308 WIN. R KALIBERŰ BOCKBÜCHS FEGYVER

VÁRJUK VISZONTELDADÓINK JELENTKEZÉSÉT
A GÖDÖLLŐ ISASZEGI ÚTON LÉVŐ NAGYKERESKEDELMI RAKTÁRUNKBAN

Telefon és telefax: 28/330-291; 28/320-760

Levelezési címünk: Trófea Kft. 2101 Gödöllő, Pf: 176.

Nyitva tartás: hétfőtől–csütörtökig: 7¹⁵–15 óráig, pénteken: 7¹⁵–12 óráig

SZENT HUBERTUS

Olasz-Magyar Kft.

KÖZPONT:

7400 Kaposvár, Toponári u. 39.

Tel./fax: 82/315-252, Tel.: 60/368-043.

VADÁSZBOLT
7400 Kaposvár, Fő u. 40.
Tel.: 82/318-954
7500 Nagyatád,
Piac tér

VADÁSZATSZERVEZŐ
IRODA
2040 Budaörs,
Szabadság u. 135.
Tel./fax: 173-3244

SZENT HUBERTUS MINDEN VADÁSZT MEGSEGÍT!
BERETTA • BENELLI • FABARM

sörétes vadászfegyverek, VALTO gáz-riasztópisztolyok és a JAGUÁR fegyverolajak kizárólagos magyarországi képviselője.
Sport- és vadászjajak, vadászati, ijesztési felszerelések, tartozékok és fegyvertisztító eszközök nagy választékban kaphatók.

KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK.

SZAKÁRUHÁZUNKBAN

kedvező áron szerezhethet be mindent, amire a VADÁSZATHOZ szüksége van.

MÁRKÁS VADÁSZ- ÉS MAROKLŐFEGYVEREK

Steyr-Mannlicher, Voere svájci-német SIG SAUER

és az osztrák Glock pisztolyok

Hirtenberger löszerek

Reklámáron a Mátrafém 7,62 x 54 R golyós lőszer 23 Ft/db

Fegyverjavítás a boltunkban:

ARANYFÁCÁN VADÁSZ-HORGÁSZ ÁRUHÁZ

Budapest XIII., Kádár u. 3. Telefon: 132-6566

VADGAZDÁLKODÁSI SZAKMÉRNÖKKÉPZÉS GÖDÖLLŐN

A GÖDÖLLŐI AGRÁRTUDOMÁNYI EGYETEM MEZŐGAZDASÁG-TUDOMÁNYI KARÁN AZ 1994/95-ÖS TANÉV TAVASZI FÉLÉVÉBEN ÖNKÖLTSÉGES VADGAZDÁLKODÁSI SZAKMÉRNÖKKÉPZÉS INDUL LEVELEZŐ TAGOZATON. A TANULMÁNYI IDŐ 2 ÉV. ● A VADGAZDÁLKODÁSI SZAKRA ELSŐSORBAN A VADGAZDÁLKODÁS TERÜLETÉN DOLGOZÓ AGRÁRMÉRNÖKÖK, ERDŐMÉRNÖKÖK ÉS ÁLLATORVOSOK JELENTKEZÉSÉT VÁRJÁK. ● JELENTKEZÉS HATÁRIDEJE: 1995. JANUÁR 10. ● BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁST ÉS JELENTKEZÉSI LAPOT A KAR TANULMÁNYI TITKÁRSÁGA AD. ● TELEFON: 28-310-200/1604

EZ SE CSÍPJE A SZEMÉT: VADÁSZOK A KÖRNYEZETVÉDELEMÉRT!

ÚJ, KÖRNYEZETKÍMÉLŐ, RENDKÍVÜL GAZDASÁGOS
LEHETŐSÉGET KÍNÁLUNK ÖNÖKNEK:

Állítsák át benzinüzemű gépjárműveiket gázra!

A HIVATALOSAN ENGEDÉLYEZETT, SPECIÁLIS TARTÁLYAL ÉS MINDEN EGYÉB FELSZERELÉSSEL, A SZÜKSÉGES MŰSZAKI VIZSGÁVAL EGYÜTT A BESZERELÉS IRÁNYÁRA 60 EZER FORINT. EZ A BERUHÁZÁS AZONBAN MÁR AZ ELSŐ FÉLÉVBEN MEGTÉRÜL. A GÉPJÁRMŰVEK ÜZEMELÉSI KÖLTSÉGE ÖSSZEHASONLÍTHATATLANUL ALACSONYABB MÉG A DÍZELMOTOROS JÁRMŰVEKÉNÉL IS.

HA NÁLUNK JELENTKEZIK, AZ ELSŐ TANKOLÁST A JÁRMŰ ELVITELEKOR INGYEN KAPJA, A MELLÉKELT BÓN ELLENÉBEN! EZ A CÉG AJÁNDÉKA.

JELENTKEZNI A SZERKESZTŐSÉGBEN LEHET, A 131-4368 (FAX IS)
ÉS A 131-1631-ES TELEFONSZÁMON, VAGY LEVÉLBEN A
1054 BUDAPEST, HONVÉD U. 8. CÍMEN.
MINDEN TOVÁBBI INFORMÁCIÓVAL AZ ÖNÖK RENDELKEZÉSÉRE
ÁLLUNK.

Egy jó barát, amely igazán természetbarát!

EZ A BÓN
ÖNNEK EGY
TANKOLÁST ÉR!

Eduard
Kettner

MI MEGVALÓSÍTJUK ÁLMAI VADÁSZATAIT...

**Jávorszarvas-vadászat Litvániában
és Szibériában**

okt. 1.–dec. 12. DM 6900,-

Caribouvadászat Kanadában

október/november DM 5900,-*

Antilopvadászat Dél-Afrikában

március–november DM 6000,-

Bivalyadászat Tanzániában

július–március US\$ 7890,-

**MI JÁRTUNK ITT,
VADÁSZTUNK, LŐTTÜNK.
JÖJJÖN ÖN IS VELÜNK!**

Kérje részletes ár- és programajánlatunkat!

Kettner Vadászatszervező Iroda

1149 Budapest, Kövér Lajos u. 23. II. e.

Tel.: 267-6570, 267-6571, 163-7233

Fax: 163-1499

DIANA

Kereskedelmi és Szolgáltató Szövetkezet

DIANA TRADE KFT.

CSAK NÁLUNK:

Bizományos értékesítésre leadott sörétes és golyós vadászfegyverek újszerű állapotban, nagy választékban ● Gáz- és riasztópisztolyok, légpisztolyok, légfegyverek, hatástalanított fegyverek engedély nélkül ● Fegyverjavító műhelyünkben vállaljuk a vadászfegyverek szakszerű javítását, belövését, bevizsgálását és céltávcső szerelését, valamint fegyverek hatástalanítását ● Fegyverboltunk és műhelyünk címe: 1077 Budapest, Wesselényi u. 74. Telefon: 122-4002 ● Nagykereskedők, viszonteladók és egyéni vásárlók figyelmébe ajánljuk DISZKONT részlegünket: Budapest X., Szacsavay u. 44. Telefon: 147-2516

CONCORDE TRAVEL

ŐSZI-TÉLI AJÁNLATAINK

Szilveszter Cipruson: 9 nap/8 éjszaka 67 650 Ft/fő. Karácsonyi és szilveszteri ajánlatok **Ausztriában: 35 900 Ft-tól.** Városlátogatások egyénileg: **Amszterdam 42 900 Ft-tól, London 43 900 Ft-tól.** „Nyár a télben” – utazások partnerirodáink szervezésében: Kanári-szigetek, Izrael, Marokkó, Tunézia, Egyiptom, Thaiföld, Miami. Jelentkezés és részletes információ: 1062 Bp., Andrássy út 56. Telefon: 269-5447, 269-5448, fax: 153-0417.

NIKE FIOCCHI

SPORTING-AMMUNITION LTD. SPORTLŐSZERGYÁRTÓ KFT.

H-8184 FÜZFŐGYÁRTELEP Pf. 22. TEL.: 36 (88) 351-310
TELEX: (61) 32-223, (61) 32-535 · FAX: 36 (88) 351-091

VADÁSZLŐSZEREK 12-16-20-AS KALIBEREKBE, KÜLÖNBÖZŐ SÖRÉT-SÚLLYAL 2-4,5 MM-ES SÖRÉTMÉRETTTEL ● SPORTLŐSZEREK SPECIÁLIS ÉS EXTRA KIVITELBEN ● KÜLÖNLEGES LŐSZEREK: (FÉNYJELZŐ, NYOMJELZŐ, MADÁRRIASZTÓ, ÖNVÉDELMI RIASZTÓ, ÓLOMLŐVEDÉKES) ● 22-ES KISPUSKALŐSZEREK ● POLGÁRI FELHASZNÁLÁSÚ PIROTECHNIKAI TERMÉKEK (FÁKLYÁK, FÜSTÖK STB.) ● NAGY, KÖZEPES ÉS KERTI TŰZIJÁTÉKOK TERVEZÉSE, GYÁRTÁSA, SZERELÉSE ÉS LEJÁTÁSA ● FIOCCHI GYÁRTMÁNYÚ SÖRÉTES VADÁSZ- ÉS SPORTLŐSZEREK ● FIOCCHI GYÁRTMÁNYÚ PISZTOLY- ÉS REVOLVERLŐSZEREK.

HORVÁTH NAGYKERESKEDÉS

a cseh vadászcsizmák kizárólagos magyarországi importőre.
Cím: 8800 Nagykanizsa, Király u. 31/A, fszt. 1.
Tel./fax: 93/313-040/15-16-os mellék
93/313-140/15-16-os mellék

VISZONTELADÓK FIGYELMÉBE AJÁNLJUK:

cseh hagyományos (fűzős) gumicsizma és az új, bő torokszárú cseh gumicsizma 1760 Ft + áfa
továbbá: görög importból származó összehúzható és normál szárú, zöld színű PVC-csizmák
1100 Ft + áfa és 920 Ft + áfa,
görög bélelt vadászcsizmák 1600 Ft + áfa

Mindent egy helyen a STEFÁN KFT.-NÉL,

Szekszárdon! 7100 Szekszárd, Kossuth Lajos u. 32. Telefon: 74/19-609

VADÁSZBOLT:

VADÁSZFEGYVEREK, ÖNVÉDELMI FEGYVEREK, LŐSZEREK,
FEGYVEREK BIZOMÁNYI ÁRUSÍTÁSA
TRÓFEABÍRÁLAT · FEGYVERJAVÍTÁS · BELÖVÉS ·
VIZSGÁZTATÁS · TÁVCSŐSZERELÉS

1994. január 1-jétől fedett lőpálya kezdte meg működését ugyanitt.
Nyitva tartás: hétköznap 8-17 óráig, szombaton: 9-12 óráig.

KIT ÉRDEKEL?

Biztos, hogy sokunkat. Dr. Csöre Pált, a mű szerzőjét több évtizedes szakmai tudása és gyakorlati tapasztalata segítette, hogy ezt a honfoglalás előtti időktől napjainkig ívelő anyagot összeállítsa. A különböző korszakok folyton változó vadállománya, az idő haladtával meg-megújuló vadászati módok, az egyre korszerűsödő vadászfegyverek, a vadgazdálkodás, vadaskertek és a vadászati kultúra, valamint ezek kölcsönös egymásra hatása alkotják a könyv gerincét.

Ára: 1900 Ft.

Megrendelhető a szerkesztőségben! 1245 Budapest, Pf. 1209.

MEGRENDELÉS

Megrendelem **A magyar vadászat története** című könyvet ... pld.-ban.

Tudomásul veszem, hogy a megrendelt könyve(ke)t utánvétellel kapom.

A megrendelő neve:

Pontos címe (irányítószámmal):

Dátum:

.....
aláírás (bélyegző)

TÁJÉKOZTATÓ

Táblázatunk a hivatásos vadászok legalacsonyabb és legmagasabb bruttó fizetési összegét tartalmazza a megyékben
A legtöbb esetben e két érték közötti összegért dolgoznak a hivatásos vadászok

Megye	Hiv. vadász bruttó fizetése Ft	Megye	Hiv. vadász bruttó fizetése Ft
Bács-Kiskun	12 000–25 000	Pest	9 000–20 000
Baranya	20 000–30 000	Szabolcs-Szatmár-Bereg	12 000–22 000
Békés	15 000–20 000	Tolna	10 000–28 000
Fejér	12 000–38 000	Vas	9 000–25 000
Nógrád	12 000–22 000	Zala	10 000–25 000

HUBERTUS VADÁSZATI MAGAZIN

Nem mondható szerencsésnek a Dunatévé csatornáján minden hónap első csütörtökjén 17 óra tájékában jelentkező Hubertus vadászati magazin és a hónap első keddjén megjelenő VADÁSZLAP lapzártájának időpontja, ugyanis decemberben a hónap első csütörtöke 1-jére esett, a lap pedig 6-án jelent meg... így a műsort bemutató előzetesnek, nem sok értelme lenne. Pedig a stabilizálódó műsorra érdemes lenne felhívni a vadászok figyelmét. A decemberi adásban a Magyar Va-

dászati Kollégium két képviselője nyilatkozott az eddig végzett munkáról, arról, hogy rövid két hónap alatt a hét szakmai és érdekvédelmi szervezet képviselőiből álló kollégiumnak több mint harminc témában sikerült egyezsége jutnia, hogy a kollégium elkezdte hallatni a hangját a vadászok, a vad és a vadgazdálkodás érdekében. (E témáról részletesebben olvashatnak e számunkban is.)

Minden bizonnyal nem rossz „reklám” az apróvadász vadászatoknak az abádszalóki Hu-

bertus Vadásztársaság területén forgatott, nagyterítékű fácán- és nyúl vadászatról és a Kunszentmártoni Vadásztársaságnál a vadásztársaság keresővadászatáról készült riport.

A VADÁSZLAP-pal egyidőben hirdetett akciót a magazin is, hogyha minél több autóra szerelik fel az ultrahangos vadvédelmi készüléket, annál kevesebb lesz az esélye a vad és gépjármű összeütközésnek és az ebből adódó kártérítéseknek.

Rácz Gábort sokan, mint Pest megyei vadászszövetségi vezetőt ismerik, bár sokan emlékeznek a nevével jelzett „12 hónap az erdőn” c. tévéfilmjére is. A magazin a róla készített riportban a természetszeretetét és gyűjtőszenvédélyét emelte ki.

Legközelebb 1995. január 4-én kerül adásba a Hubertus vadászati magazin, amelyben a dísznóhajtások hangulata, a téli vadatetés fontossága lesz a fő téma.

Cs. S.

SZÁZÉVES A Wild und Hund

A hazánkban is jól ismert német vadászújság november 19-én ünnepelte évszázados fennállását Hannoverben. Ahogy mondani szokták, mindenki ott volt, aki számít. A közel négyórás ünnepséget kellemes estebéddel kötötték össze, s a fogások között került sor a beszédekre. Detlef Meye, a Paul Parey kiadó ügyvezető igazgatója nyitotta meg az ünnepi szónoklatok sorát, röviden emlékezett az elmúlt száz esztendőre, melynek során a kiadó és a lap neve összeforrott. Szólt a legutóbbi évek nehézségeiről is, melyeket szerencsésen átvészelt a cég.

Gratulált és további sikeres száz esztendőt kívánt a német vadászszövetség vezetője, majd felsorolta a Wild und Hund érdemeit a vadászok tájékoztatásában, oktatásában. Elmondta, hogy ha a jövőben a német vadászok ismét lőhetnek a szarkákat, varjakat, ezt elsősorban a lapban megjelent cikkek következetes állásfoglalásának köszönhetik.

A CIC elnöke, Nicolas Franco is csatlakozott a jókívánságokhoz, de nem maradt ki a FACE, a német vadászfegyvergyártók szövetségének képviselője sem. Az ünnepi beszédek sorát Jochen Borchert, a

szövetségi élelmezésügyi, mezőgazdasági és erdészeti miniszter zárta.

A jubileum alkalmából a Wild und Hund soron következő száma ünnepélyes köntösben, 300 oldalon jelent meg. A címlapot Rien Poortvliet készítette, akinek műveivel az utóbbi évtizedekben gyakran találkoztak az olvasók a lap hasábjain. A művész soha egyetlen képét sem adja el, hanem múzeumnak ajándékozza: rajzait, festményeit az újságokban és könyvekben csodálhatják a vadászok. Ezúttal kivételt tett, a címképet felajánlotta a lapnak. Az ünnepségen Horst Reetz fő-

szerkesztő átnyújtotta azt Manfred Kuhnének, a Parey cég egyik vezetőjének.

Természetesen Horst Reetz sem maradt ki az ünnepeltek közül, hiszen harmincöt éve főszerkesztője a lapnak. A kiadó ezt egy háromhetes afrikai szafarival köszönte meg. Az ünnepséget a szerkesztőség munkatársainak kürtszava zárta.

Este ismét találkozott mindenki az alsószászországi vadászok Hubertusz-bálján, ahol a tombola fődíját a jubiláló Wild und Hund ajánlotta fel: egy Subaru Legacy Hubertust.

Knefely Mária

MAGNUM**MAGNUM VADÁSZ ÉS ÍJÁSZ
KIS- ÉS NAGYKERESKEDÉS AJÁNLATA****M 96 SVÉD CARL GUSTAV cal: 6,5 x 55 14 990,-****tasco****CÉL- ÉS KERESŐ TÁVCSÖVEK MOST
KARÁCSONYI DISZKONTÁRON
A MAGYARORSZÁGI KÉPVISELŐTŐL:**

7 x 50	6 990,- helyett 6 590,-
10 x 50	6 990,- helyett 6 590,-
10 x 25 gum. terepszínű	6 990,- helyett 6 590,-
4 x 30	2 440,- helyett 2 290,-

**Ezenkívül széles választékban kaphatók légpuskatávcsövek,
pisztolytávcsövek, továbbá HERBERTZ SOLINGEN
vadászbicskák, török, CLARK DROW THROW kézi korongdobó
az USA-ból**

Nyélre erősített acélrugó segítségével a korong erőfeszítés nélkül 50-60 m távolságra dobható el.

Budapest, József krt. 66. Tel.: 1/133-9430

Vác, Dr. Csányi krt. 55. Tel./Fax: 27/317-300, Tel.: 27/319-100

KELLEMEK KARÁCSONYI ÜNNEPEKET KÍVÁNUNK VÁSÁRLÓINKNAK!**EZT AZ ÜRES HELYET
A HÍRLAP ÉS POSTAIGAZGATÓSÁG
KÉRÉSÉRE HAGYTUK,
HOGY ELŐFIZETŐINKNEK
IDE RAGASZTHASSÁK
A CÍMZÉST TARTALMAZÓ
ETIKETTET.****HÍREK****HÍREK****HÍREK****HÍREK**

Rendkívüli küldöttközgyűlést hívott össze a megyei szövetség Pest megye vadászai részére november 8-án. Az egyetlen és legfontosabb napirendi pont az volt, hogy a megye vadásztársaságai tagjai és családtagjai gyűjtsenek aláírást öt megyei önkormányzati képviselő – köztisztviselőben álló vadászati szakemberek – bejuttatása ügyében. A jó értelemben vett lobbizásnak csupán egyetlen szépséghibája volt, hogy a megye 150 küldöttéből mindössze hatvanan jelentek meg. Több más megyében is voltak hasonló kezdeményezések, és a kezdeti passzivitás ellenére egyre többen ismerik fel az érdekérvényesítés új lehetőségeit, amelyekkel az eddigieknél okosabban és ügyesebben kellene élni. Annál is inkább így van ez, mert a lehetőség adott, kihagyása több volna mint egyszerű „készlékhiba”.

A természetű fácánnevelés Békés megyei, vésztői tapasztalatairól két alkalommal is írtunk. Amint Nagy Sándor megyei fővadász elmondta, jó volt a puding próbája is, kiválóak a tapasztalatok az „aratáson”, a vadászatokon is. Így a megye fácánnevelését a sikereken felbuzdulva alapjaitól újragondolják, és pontos tanulmányterv készül. A tapasztalatokat megosztják mind a megyei, mind megyén kívüli vadásztársakkal is.

Súlyos baleset ért október 30-án egy olasz bér vadászt Jászkiséren. A második fácánhajítás elején a külföldi bér vadász ötlövetű Frachi félfautomata sörétes puskáját készült újra tölteni. Az első töltényt oldalról betette, a súlyzárát ráengedte. Ezután a puskát megfordította és négy töltényt nyomott az előagyba. Eközben az első töltény elsült, és mintegy 30 fokos szögben felfelé elszállt. Bizonyára az elzárást akarta ellenőrizni, amikor félig visszafordítva a puskát újra elsült és mivel lazán fogta, hátravágódva kiugrott a kezéből, és újra elsült, de olyan szerencsétlenül, hogy közvetlen közelről szétlőtte az olasz vadász medencecsontját, és a sörénnyel jelentős része roncsolta a vékonybélét. A „megbolondult puská” a földet érve

vadul ugrálva kilőtte még a két benmaradt töltényt is. A mentők a súlyos sérültet a jászberényi kórházba szállították, ahol az orvosok ötórás műtéttel küzdötték vissza az életbe. A sérült vékonybélből mintegy két métert elvesztett a balesetet szenvedett. Ezután az intenzív osztályon kezelték, és csak november kilencedikén került olyan állapotba, hogy haza lehetett szállítani.

Az OMVV árpádhalmi vadgazdasága adott otthont a vadászati felügyelők országos értekezletének október 20-21-én. A kétnapos értekezlet fő témája az érvényes FM-rendelet közeljövőben várható módosítása volt, mert meglehetősen sok kérdésben az időközben bekövetkezett változások jelentős módosításokat tettek haszthatatlanná. Az egységes szerkezetbe foglalt 8/1993-as rendelet így a közeljövőben minden bizonnyal változik, és amint az előzetes anyag elkészül, tájékoztatjuk lapunk olvasóit. A felügyelők tanácskozásán dr. Nagy Emil egyetemi tanár és dr. Faragó Sándor egyetemi docens az apróvadállomány helyzetéről és a fogolyprogramról, Páskai Sándor vadászati felügyelő és Fekete Mihály vadásztársasági elnök a vésztői új, természeteshez közelítő fácánnevelési módszerekről tartott előadást.

„Természeti örökségünk” címmel állandó természettudományi kiállítás nyílt Kaposváron, a Somogy Megyei Múzeumban november 18-án. A Balaton közelsége és az ezzel együttjáró idegenforgalom új, gazdag programmal bővült, és minden túlzás nélkül hiánypótlónak mondható a megye felmérhetetlen természeti kincseinek tárháza. A kiállítást jelentős anyagi támogatással segítette Somogy megye közgyűlése, a KTM, a Művelődési és Köznevelési Minisztérium, Kaposvár megyei jogú város közgyűlése és a SE-FAG Rt. Lábodi Erdészete.

„Világrekord trófeák a Mezőgazdasági Múzeumban” címmel jelentette meg a rangos intézmény a nemzeti kincseinket megőrkö-

tó könyvecskét, amelyekről fotók így együtt, még soha nem jelentek meg. A fotók mellett olvashatók a főbb bírálati adatok, valamint az az időszak, amely alatt a trófea hivatalos rekord volt, illetve a dámlapátok esetében még ma is az. Kedves figyelműségére lehet bármelyik külföldi vadászvendég részére is, kapható a múzeumban.

A veszteségi esetek miatt levélben kérte az OMVV az illetékesektől az egykor jól bevált F2-es szelektív rökgyerítő szer használatát. Ha a szer használatát engedélyezik, a vadásztársaságok az előírások pontos és fegyelmezett végrehajtásával a jövő év első negyedében jelentősen csökkenthetik egyfelől az apróvad esküdt ellenségének, másfelől a veszteség terjesztőinek, a rökáknak a számát.

Több helyütt megkezdődött a megyei agrárkamarak szervezése és ebbe a vadásztársaságok, szövetségek felkérése, sőt akad olyan megye, ahol már a belépések meg is történtek. Sajnálatos módon ezeken a helyeken a kamarákról szóló 1994. évi XVI-os törvényt az érintettek helytelenül értelmezték, mert az a vadásztársaságok, valamint az érdekképviseleti szervek belépését nem teszi lehetővé, ennek jogszabályi akadályai vannak. (A törv. 2. § b, a 11. §, 12. §, 9. §, 31. §.) Együttműködésre, illetve együttműködési szerződések kötésére azonban minden lehetőség adott, de ez nem jelent tagsági jogviszonyt.

Egyre több helyről kapjuk a hírt a társasvadászatok során, hogy a vadászok a földtulajdonosokkal „koccannak”. Akadt, aki vasvillával fenyegette a földjére lépőket, mások nyomdafestéket nem tűrő hangnemből zavarták el a területéről, másutt kutyát uszítottak a vonalban haladó vadászokra, de olyan is volt, amikor a külföldiek szemé láttára, füle hallatára kaptak össze. Jelenleg mindezeknek semmiféle törvényes alapja nincsen, és csak a higgadt nyugalom, „normális hangnemet” lehet javasolni a vadászoknak, kerülve min-

denféle atrocitást. Aki ennek ellenére nem érti meg a törvényes helyzetet, és önbíráskodva támad, arra ugyanaz vonatkozik, mint minden más esetben utcán, kocsmában vagy bárhol. Garázdaságot felelősségre vonható.

Halálos vadászbaleset történt Csongrád megyében Óföldséknél. Október 31-én délután őzsutá-selejtezésre indult a Földéaki Vadásztársaság hivatásos vadásza, Cs. Zoltán (31 éves) és a vadászvizsgával nem rendelkező barátja, V. Róbert (18 éves). Cs. Zoltán hivatásos vadász meglőtt két őzsutát, de az egyik sebzetten befutott a nádasba. Ekkor átadta fegyverét barátjának, mondván, ha látja majd mozdulni az őzet, löje meg, és elindult a suta felkutatására. V. Róbert a nádasban észrevette az őzet, de nem látta a mögötte álló hivatásos vadászt, és lőtt. A suta nyakán áthaladó golyó kioltotta Cs. Zoltán életét, aki egy két- és egy hatéves kisgyermek édesapja volt. A vizsgálat szakértők bevonásával folyik.

Illusztris vadászvendégeket fogadott a Rábaközi Vadásztársaság területén november 11-én. XVI. Károly Gusztáv Adolf svéd király és népes kísérete vadászott sebesen repülő fácánkakasokra a Kisalföld kiváló apróvadász területén. Annak ellenére, hogy az időjárás a szemerkélő eső miatt talán nem volt a legkedvezőbb, a vendéglátó vadásztársaság minden tőle telhetőt megtett azért, hogy a vendégek jól érezzék magukat és ezzel újabb „pontokat” szerezzenek a magyar vadgazdálkodás jól csengő hírnevének.

Az OMVV javaslata alapján az 1995. évi választásokat az alábbi ütemezésben célszerű lebonyolítani. Vadásztársaságoknál: 1995. március 1-ig, a megyei szövetségek-nél: április 1. és június 30. között, az országos választásokat pedig októberben. Így a jelölőbizottságoknak bőven van idejük a széles körű tájékozódásra, a jelöltek kiválasztására.

VADÁSZLAP
MEGJELENIK HAVONKÉNT
A HÓNAP ELSŐ KEDDJÉN

Főszerkesztő: Csekő Sándor - Felelős szerkesztő: Homonnay Zsombor - Tervezőszerkesztő: Kun Gábor - Fotóriporter: Polster Gabriella - Szerkesztőségi titkár: Lukácsné Kocsis Marianna - A szerkesztőség levelezési címe: 1245 Budapest Pf. 1209 - Kiadja a Vadászati Kulturális Egyesület - Felelős Kiadó: Knefely Mária úv. igazgató - A szerkesztőség és a kiadó címe: 1054 Budapest V., Honvéd u. 8. IV. em. 3. Telefon: 131-1631. Telefon és fax: 131-4368 - A Magyar VADÁSZLAP előfizethető rózsaszínű postautalványon a szerkesztőség levelezési címén vagy átutalással az AGROBANK Rt.-nél vezetett 219-98629-19677079-70020012 számú számlára. Terjeszti a HIRKER Rt. az NH Rt., és az alternatív terjesztők.
Az előfizetési díj egy évre 700 Ft

ISSN 1215-6159

Athenaeum Nyomda Rt.
94.0588
Felelős vezető:
Vida József
vezérigazgató